

OBSAH

Úvodník Úvodní slovo	3
Rozhovor s R.D. Miroslavem Šimáčkem, ústeckým arciděkanem	4
Představujeme farnost Liberec - Františkánské misie 2010 O evangelizaci a misiích	6 8
Osobnost Kašpar Zdeněk Kaplír ze Sulevic: Hrdina proti své vůli	9
Církevní stavby v diecézi Biskupské gymnázium Bohosudov Barokní lidová zbožnost ve světle knih zázraků, poutní místo Bohosudov	10 12
Spiritualita Kristus - pokrm na cestě k věčnosti Job - palčivé otázky po Boží spravedlnosti	13 14
Zprávy z diecéze Krátké zprávy	16
Napsali jste Ohlédnutí za letošním Annaberkem Po třech nebo po čtyřech? FCH Česká Lípa oslavila 10. výročí vzniku 42. diecézní setkání mládeže Diecézní fotbalový turnaj	18 18 19 19 19
Pozvánky Proglas na listopad Pozvánky Knižní nabídka, soutěž	20 21 21
Zprávy z biskupství Z díáře biskupa a generálního vikáře Charita rozdělila tři miliony korun	22 22

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**
Jana Michálková

*Fotografie bez
úvodu autora
- Jana Michálková,
Miroslav Zelenka*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
říjen 2010 • 15. ročník • 7. číslo • 20 Kč

Dělejme malé věci s velkou láskou

Právě končící měsíc říjen je pro nás katolíky především měsícem Panny Marie Růžencové. Pro občanskou společnost je říjen měsícem „neziskovek“, neboť probíhá kampaň 30 dní pro neziskový sektor. Toto spojení není jistě náhodné. Vždyť právě v modlitbě, obzvláště v modlitbě ve spojení s Marií, dostáváme sílu a inspiraci ke službě, k nezištné pomoci v lásce k Bohu i bližním. A snad právě všem, kteří pracují v neziskových organizacích, bude jednou platit Ježíšovo „*byl jsem hladový, byl jsem opuštěný, na cestách, nahý, nemocný, ve vězení... a ujali jste se mě*“ (srov. Mt 25, 31 a násled.).

Další velkou inspirací je nám, kteří sloužíme druhým, Boží slovo. Stále se s údivem přesvědčuji, jak je živé. Například dnes, když jsem otevřela Písmo před psaním tohoto úvodníku, narazila jsem na věty: „*Pečuj o vdovy, které jsou skutečně opuštěné. Má-li však některá vdova děti nebo vnuky, ti ať se učí mít péči především o své příbuzné a odplácet svým rodičům.*“ (1. Tim 5,3-4) Jak je to moudré - sloužit, ale „netlačit“ se tam, kde by daný potřebný člověk mohl najít pomoc ve svém přirozeném okolí, mezi svými blízkými. Ty naopak povzbuzovat a podporovat k tomu, aby pomáhat byli schopni, aby věděli jak. To je

možná náročnější než přímá pomoc, ale z dlouhodobého hlediska je to mnohem účinnější a pro celou společnost zdravější. Proto se například i v hospici klade velký důraz na podporu celé rodiny, ve které někdo umírá, protože jsme si vědomi, že právě v rodině má nemocný to nejlepší útočiště, tu nejlepší přirozenou podporu, jen je tato opora pod tíhou okolností křehká a velmi zranitelná.

Zároveň nás všechny toto Boží slovo vybízí vnímat potřeby našich blízkých - starých rodičů a prarodičů, malých dětí, nemocných sousedů... A může jít o maličkosti, vždyť *nemůžeme dělat velké věci, můžeme dělat jen malé věci s velkou láskou.* (Matka Tereza)

*At' se nám to daří nejen v říjnu! Ze srdce přeje z rodičovské „dovolené“ ©
Monika Marková, vrchní sestra Hospice sv. Štěpána v Litoměřicích*

Do dalšího čísla připravujeme:

- rozhovor s novým studentským kaplanem v Ústí nad Labem R.D. Josefem Hurtem o pastorační vysokoškoláku
- další pokračování zamyšlení P. Jana Rajlichy OP o evangelizaci a misiích
- pokračování Barokní lidové zbožnosti na příkladu jezuitského poutního místa Bohosudov u Teplíc autorky Ivy Poláčkové
- dokončení tématu Kristus pokrm na cestě k věčnosti Davida Vopřady
- R.D. Jiří Voleský představí další starozákonní postavu

**Budme citliví, vnímaví
k potřebám druhých, milosrdní a ochotní přinést pro
druhé i nějakou oběť. Tak se stáváme Bohu blízcí
nejen my, ale také ti, se kterými se setkáváme.**

R.D. Roman Dvořák

Bůh je živý a koná svá podivuhodná díla, i když jsme jen slabými nástroji

Milí přátelé,

zakončil jsem své desetileté působení v pastoračním středisku. Do této služby mě v roce 2000 povolal zesnulý pan biskup Koukl, pokračoval jsem v ní dále za biskupů Pavla, Dominika a Jana. Znamenalo to začínat prakticky z nuly, podle přání biskupa vytvořit a oživit systém formace a vzdělávání pro laiky i kněze. Setkávali jsme se společně v nelehkých dobách, ale prožívali jsme i krásné okamžiky s řadou osobností, často v krásném prostředí Hejnic.

Rád bych proto poděkoval vám všem, se kterými jsem se setkával. Děkuji svým spolupracovníkům - Míše, Maruše a zvláště Jakobovi. Děkuji také bývalému arciděkanovi v Liberci Františku Opletalovi, kaplanovi Josefu Faltejskovi a především Dr. Rabanovi za jeho mimořádnou vstřícnost a pohostinnost.

Přeji vám všem mnoho Božtého požehnání, ochrany P. Marie a věřím, že se občas při různých příležitostech uvidíme.

R.D. Miroslav Šimáček

R.D. Miroslav Šimáček

Deset let jste v naší diecézi vedl pastorační středisko. Co je náplní jeho činnosti?

Jak je zřejmé již z názvu, jedná se o církevní orgán, jehož úkolem je podporovat nejrůznějšími způsoby pastorační činnosti v diecézi. Slovo pastorační odvozené od latinského pastor - pastýř nemusí někomu znít přívětivě. Navozuje to-

tiž představu někoho, kdo pase němé a bezhlavé ovce. Tak tomu ovšem není. Jediným opravdovým Pastýřem je Kristus, který ví, co je v člověku. Ten si volá

jako spolupracovníky apoštoly, dnes biskupy. Řádným nositelem pastýřského úřadu v tomto

říká ústecký arciděkan Miroslav Šimáček

pohledu je biskup. Každému rozumnému člověku je dnes ovšem jasné, že biskup sám nemůže obsáhnout všechny požadavky a potřeby církve, a proto si volí spolupracovníky pro různé úseky své činnosti.

Mně byl před deseti lety litoměřickým biskupem Josefem Kouklem svěřen výše jmenovaný úkol. Bylo mi jasné, že tato služba se musí rozvíjet v úzké spolupráci s ním. Prvním mým úkolem bylo naslouchat mu a poznávat jeho představy a současně také předkládat návrhy. Z dialogu vyplynula potřeba vzdělávání a duchovní formace pro různé skupiny kněží i laiků v naší diecézi. Vznikla tak setkání pastoračních asistentů.

Dotknou-li se jen několika témat, hovořilo se o postavení věřícího laika v církvi i ve společnosti, ale třeba také o zdravém způsobu života nebo managementu času. Přípravoval jsem setkání pro mladé kněze a snažil se jim nabídnout hodnotná témata a odborníky: prof. Petra Piňhu, prof. Lubomíra Mlčocha, vysokoškolského pedagoga Mons. Bohumila Koláře, zkušeného jezuitského kněze Jana Rybáře, dnešního děkana teologické fakulty Prokopa Brože a řadu dalších. Dále se konala odborná setkávání varhaníků, formační setkání ženatých jáhnů a aktivních laiků v církvi, pořádala se různá duchovní cvičení. S tím pak souvisela poměrně rozsáhlá publikační činnost, protože jsme se s mými spolupracovníky snažili přednášky přepisovat a písemně je účastníkům nabízet.

Během mého působení proběhl také Plenární sněm katolické církve, kde vznikla řada zajímavých podnětů. V souladu s ním se nám podařilo soustředit pastorační aktivity různých center a také církevních škol a řeholních společností a každoročně vydávat

jednoletý, tedy krátkodobý pastorační plán. Další oblastí byla snaha koordinovat pastorační činnost

a k tomu sloužily občasně poradové vedoucích jednotlivých center pastoračního zaměření - pro mládež, rodinu a katechezi.

Chápal jsem tuto službu jako nabídku a byl jsem si vědom, že v dnešní době je čas vzácná hodnota a angažovaní lidé v církvi, ale i ve společnosti ho nemají nazbyt. Snažil jsem se proto, aby vše, co jsem se svými spolupracovníky nabízel, bylo koncentrované a hodnotné. Snažil jsem se kněžím i laikům pomáhat v jejich službě, ale i v osobním životě.

S jakými představami a plány jste do funkce nastupoval?

Moje představa byla vytvořit tým schopných spolupracovníků z různých oborů a dobře zmapovat situaci diecéze po stránce historické, demografické, sociologické a náboženské. Na základě toho pak realisticky vidět současnost a vytvořit dlouhodobý pastorační plán, který by vytypoval pastoračně perspektivní místa, navrhl způsoby týmové spolupráce, reflektoval nutnost bratrské spolupráce kněží a laiků, dotýkal se materiálního zabezpečení a dalších potřebných skutečností.

Co z toho se podařilo a co nepodařilo realizovat?

Doufám, že se podařilo vytvořit užitečné programy, které lidem pomáhaly a orientovaly je v situaci církve i společnosti. Velmi pěkná byla setkání v Hejnicích, která v sobě obsahovala vzdělávání, duchovní formaci, oblast kultury a umění (herec Miroslav Částecký, stará hudba v podání P. J. Konečného, malíř P. St. Weigel a jiní). Další součástí byla diskuse s odborníky a neméně důležité bylo setkání mezi sebou navzájem a navazování nových přátelství, výměna zkušeností a setkání s krásnou architekturou i nádhernou přírodou.

Nepodařilo se přesně analyzovat situaci, vytvořit dělný a dlouhotrvající tým a vytvořit posléze dlouhodobý pastorační plán, jak jsem zamýšlel. To je, myslím, velký úkol do budoucna, a pokud bude zájem, budu rád nápomocen.

Mohl byste krátce zavzpomínat a připomenout Příchovice?

To bude těžké, vyjádřit vše jen krátce. Prožil jsem tam jedenačtyřicet let svého kněžského života a zakusil jsem, že Bůh je živý a koná svá podivuhodná díla, i když jsme jen slabými nástroji. Viděl jsem, že v mladých lidech je úžasný potenciál nápadů, energie a dobra a pokud se jim podaří ukázat, že Kristus to vše může v nich rozvinout a že se pak mohou správným způsobem darovat druhým, dokáží opravdu velké věci. Průvodcem na této cestě mi byl papež Jan Pavel II. Jinak možná někdy o této etapě napíšu alespoň malou knížku.

Mohl byste zhodnotit, jak se pracovalo s mládeží v době, kdy jste jako kněz začínal, a jaká je dnešní situace?

Právě Jan Pavel II., ale též papež Benedikt XVI. říkají, že do jisté míry je mládež stále stejná - touží po pravdě, přátelství, ryzosti, dovede se nadchnout, má nápady a energii, nesnáší křivost atd., na druhé straně se pochopitelně mění vlivem doby, vlivem komunikačních technologií, tlakem médií. Řekl bych, že dnes je mnohem větší tlak na svobodu mladého člověka a že se často stává obětí manipulace a svádění ze strany starší generace, která Boha nepoznala, nebo ho ztratila. Masivní útok proti životu od početí až do konce, útok na rodinu, zmaření hodnot a odporování přirozenému zákonu i skrze politická hlasování, to vše působí na mladé lidi zlobně. Přesto věřím, že je v nich skryta velká touha po ideálu všeobecného bratrství a lásce. Pokud se setkají s opravdovým

zájmem, přátelstvím a pravdivým životem, můžeme vidět velké a krásné proměny.

Jaká je úloha a poslání kněze v církvi a v současné společnosti a přispěl k tomu právě uplynulý Rok kněží?

Poslání kněze ve společnosti je velké a krásné. Je něco jako lékař, učitel, otec i matka. Raduje se s lidmi, když křtí jejich děti, asistuje lásce mladých lidí a připravuje je na společnou cestu, sklání se k lůžkům starých a nemocných lidí a často je tím posledním a jediným, kdo vyslechne jejich nářek. Uvědomuji si, že to vše unést vyžaduje sílu a pomoc Boží, a proto kněžské svěcení zprostředkovává knězi moc a sílu, aby to vše mohl konat. Být knězem znamená nespolehat na sebe, ale na Krista, nehlasat sebe, ale jediné Krista, protože jen on je Vykupitel člověka, ale potřebuje k tomu kněze, aby se mu daroval a Kristus skrze někoho mohl učít, těšit, radit a pomáhat lidem. Možná je to trochu poeticky řečeno, ale tak vidím poslání kněze.

Co se týče Roku kněží, myslím, že Benedikt XVI. tyto věci řekl ještě mnohem hlouběji a soustředil pozornost církve na tajemství a dar kněžství. Tento akcent a připomenutí byl, myslím, hlavním přínosem.

Již rok obklopuje arciděkanský kostel v Ústí nad Labem nové nákupní centrum. Jakými jste sousedy?

Názory na celé architektonické řešení se samozřejmě liší. Osobně jsem celou situaci přijal pozitivně. Proti tomu, co tu stálo předtím, je to velký posun k dobrému. Kostel „se šikmou věží“, jak mu zde Ústečtí říkají, se stal skutečným centrem města. Jeho postavení je zvyrazněno. Vyskytly se nové pohledy z různých úrovní centra. Mnoho lidí prochází kolem kostela, který má po celý den předstíh otevřeno. U velkého kříže stále hoří svíce, řada lidí do kostela

vstoupí a chvíli zůstane i během bohoslužeb. Dochází k rozhovorům s návštěvníky. Snad je to symbolické setkání moderního světa s věčnými skutečnostmi a pravdami, které nese tisíciletá církev.

V příštím roce oslavíte významné životní jubileum. Považujete šedesátku za zlomový bod ve svém životě?

Věřím, že Bůh má s námi vždy nějaké krásné a velké plány. Jeho plány jsou větší než naše představy. Přesvědčil jsem se o tom mnohokrát. Velkou zkušeností byly právě Příchovice, které mi umožnily po letech prožívaných v malé vesničce a prakticky mrtvé farnosti podílet se na pastorační mládeže v celé České republice a setkat se s mnoha mimořádnými lidmi za našimi hranicemi. Jsem knězem v Ústí nad Labem a bylo mi svěčeno mnoho dalších farností. Pan biskup mne jmenoval biskupským vikářem pro výzkum a pastorační možnosti litoměřické diecéze (zde cítím dluh a rád bych v této věci něco připravil). Stále mě zajímá pastorační mládeže a spolupracuji s řadou odborníků a v této oblasti bych i nadále chtěl pomáhat. Občas jsem pozván na rekonkreci nebo přednášku. Pak jsou zde kontakty s kněžskými přáteli. Uvidíme, co Pán ještě připraví.

Co se té šedesátky týče, myslím, že je to možná důležitější bod než padesátka. Tam jsem si ještě věk téměř nepřipouštěl. Dnes musím přiznat, že mi není dvacet a že budu muset trochu počítat, že se nedá pracovat šestnáct hodin vcelku. Velmi mě těší, když vyjdu do přírody, dívám se na její krásu a naslouchám tichu. Jinak mě povzbuzují slova kardinála Meisnera, že ani tak nezáleží na tom, zda je člověku 18 nebo 80, protože v každém případě má člověk mnohem víc před sebou než za sebou.

Ptaly se Jana Michálková a Marie Koscelníková

Dobrá zpráva o Františkánské misii v Liberci 2010

V Liberci se začátkem října uskutečnila, po více než 60 letech, katolická misie pro město. Pořádali ji bratři františkáni ve spolupráci s dalšími členy františkánské rodiny a se zástupci libereckých farností.

Misijní tým tvořilo více než padesát misionářů, z farností se zapojilo okolo dvaceti lidí. Prioritou misie s názvem „Ježíš je náš Pokoj“ byli lidé, kteří o Bohu buď ještě neslyšeli, anebo jen zkrlesně či neúplně. Večerních programů se však zúčastňovali i farníci.

„Misie chápeme jako nabídku a svědectví víry, ne agitaci či přesvědčování lidí. Chceme se podělit o to, čím žijeme a co nás naplňuje, co nás činí šťastnými a dává nám pokoj v duši. A to je pro nás jako křesťany Ježíš. Víme, že to nejsme my, kdo může někoho změnit, ale je to Bůh, kdo se dotýká lidských srdcí, sám a svobodně. My jen svědčíme o tom, jak se dotkl nás, a prosíme, aby se dotkl těch, kdo mu jsou otevřeni,“ charakterizoval smysl misijního týdne jejich hlavní koordinátor, br. Jakub Sadílek OFM.

Setkání s biskupem

Misionáři se v Liberci sešli již dva dny předem, aby v modlitbě i zcela konkrétně připravili následujících pět intenzivních dnů. Samotné misie začaly mší svatou s otcem biskupem litoměřické diecéze. Mons. Jan Baxant zavítal mezi misionáře, aby je povzbudil a jako nástupce apoštolů, kteří byli vysláni Ježíšem „až na konec světa“, vyslal i je. O situaci v Liberci řekl: „V Liberci je mnoho lidí, kteří jsou zvědaví. Je zde univerzita, je tu mnoho lidí, kteří by se rádi něco dozvěděli a dost možná, že ještě o křesťanství neměli šanci nic kloud-

ného, laskavého a chytrého slyšet. Proto je misie příležitostí, aby se ten, kdo chce, mohl ptát. Aby se kdokoliv mohl přiblížit ke křesťanství. Každá misie je nabídka, podaná ruka. Misijním územím je každé území, kde člověk žije. Pán Ježíš má pro každého člověka něco připraveno. Do každého prostoru má něco krásného z křesťanství přijít.“

Misijní aktivity

Pak už se každý den nesl ve svém rytmu: po celý den byl otevřen stan setkávání ve středu města u obchodního centra Plaza, který byl místem prvního kontaktu s lidmi. Zde krom letáků a pozvánek na další program během týdne mohl každý dostat některé časopisy, malý svitek s veršem z Písma, prohlédnout si výstavní panely o životě křesťanů na Liberecku, děti zde mohly „poslat smsku do nebe“ na nafukovacím balónku, kreslit si a plnit různé úkoly nebo si zaskákat na trampolíně či se vyfotit v kulisách se sv. Františkem a Klárou. Stánek byl často obležen dětmi, ale přicházeli k němu i dospělí. Někdy misionáři vyšli pár kroků od stánku k místu, kde procházeli lidé. „Lidé reagovali různě: někteří odmítali jakýkoliv kontakt s misionáři a dávali najevo nezáměr o osobu Ježíše, ale také jsme se setkali s přijetím, někteří lidé se sami u nás zastavovali, radostně přijímali pozvánku do kavárny, na modlitbu anebo na večerní program. Stalo se také, že jsme potkávali lidi, kteří hledali pomoc, a my jim mohli předat kontakt na kněze či již existující společenství,“ popsala Elena Dadová, misionářka, která působila u stánku v centru.

Druhým místem, kde bylo po celý den otevřeno, byla kavárna U Františka v budově arciděkanství fary. Měly ji na starost školské sestry sv. Františka a nabízely každému nápoj a něco sladkého za pouhých deset korun. Součástí kavárny bylo i malé knihkupectví. Kavárna byla místem k rozhovorům s lidmi o křesťanské víře či o otázkách týkajících se hodnot a smyslu života. Přicházely sem maminky s dětmi, ale i starší osamělí lidé anebo každý, kdo se nechal oslovit někým z bratří františkánů u stánku anebo před vchodem na faru. Hned naproti faře, v kostele, probíhala adorace a po odpolednech i nabídka přímluvné modlitby.

Dopoledne se někteří z misionářů vydali do středních škol, aby mluvili na téma věda a víra a okrajové skupiny (zájem škol byl však v Liberci podstatně nižší než vloni při stejné misii v Plzni). Několikrát v týdnu další skupina misionářů navštívila LDN a domov seniorů ve Františkově. Ohlasy z těchto návštěv byly mezi prvními, které misionáři dostali. „Ráda bych poděkovala jménem klientů za čtvrtěční příjemné posezení. Už druhý den klienti za námi chodili, že se jim promítání i povídání líbilo. Děkujeme. Hana Karásková, vedoucí centra denních aktivit – terapeutka.“ Další skupina chodila po městě a zvláště po místech, kde žije „mládež ulice“.

Hlavní část programu

Hlavní část libereckého programu se odehrávala večer v kostele sv. Kříže na Malém náměstí. Témata komponovaných večerů slova, písní a modlitby byla: Jak mluvit s Bohem - zač a proč Boha chválit (5. 10.), Stvořil je jako muže a ženu aneb o krásě muže a ženy z Božího pohledu (6. 10., jako hosté přijeli členové z Komunity Blahoslavenství v Olomouci - sestra Lucie a otec Vojtěch), Večer smíření aneb společná modlitba představitelů místních církví za pokoj v mezilidských vztazích a za město Liberec (7. 10., společně s misionáři se večera zúčastnili Jan Čapek z Českobratrské církve evangelické, Blahoslav Fajman od baptistů, Vítězslav Lorenovicz z československé husitské církve a věřící z těchto libereckých církví) a z původně plánované besedy Křesťanství v manželské praxi aneb trojúhelník manžel-manželka-Bůh (8. 10.) se pro nepřítomnost hostů stal večer na téma Rány našeho života (jak vznikají a co s nimi) a pak následovala modlitba za konkrétní oblasti v manželství, vztahy mezi mužem a ženou, rodiči a dětmi.

Vrchol misie

Misie vyvrcholila sobotním dětským odpolednem na faře v Ruprechticích a večerním divadelním příběhem Zraněný Pastýř o člověku, který hledá podstatu svého bytí a jež sám sebe nachází až při setkání s Boží láskou. Hra byla inspirována knihou „Raněný pastýř“ Daniela Ange a pro jevištní provedení upravena

režisérkou Martinou Cardelli a zhuštěněna maestrem Sergiem Militem. Podle francouzského originálu a s přihlédnutím k italskému scénáři hru nastudovalo divadelní sdružení z Brna-Židenic (mezi herci byl kněz, studenti, pracující, i manželské páry). V Liberci šlo o českou premiéru. Silný příběh končil modlitbou a svědectvími. Ačkoliv už bylo pozdě večer a zima, lidé přesto zůstali a pokračovali v rozhovorech s misionáři.

V neděli misie skončily. Misionáři se ještě rozjeli na jednotlivé farní mše svaté v okolí, aby vydali svědectví o své zkušenosti a tím povzbudili místní věřící k hlásání evangelia

i k oživení jejich vlastní víry. Na závěr každé mše svaté byl každému z přihlášených svěřen úmysl k modlitbě za konkrétního člověka z Liberce, který ho během týdne mohl zanechat u stánku, v kavárně, v kostele anebo prostřednictvím webové misijní stránky. Jednalo se o projekt modlitební adopce na dálku, jehož úmyslem bylo duchovně mezi sebou propojit liberecké obyvatele. Za celý týden se nashromáždilo přes 80 úmyslů (psaných dětskou rukou i člověkem, který již mnoho pamatuje).

Bratr Jakub Sadílek OFM, hlavní koordinátor misijního týdne, na jeho

konci řekl: „Setkali jsme se s velkou otevřeností a upřímností, za což místním lidem moc děkujeme. Cílem misie bylo vydat svědectví o tom, čím žijeme, o Ježíši Kristu, který je pro nás smyslem, naplní života.“

Liberecké misie sice skončily, ale jen pro misijní tým. Nadále tu zůstávají místní křesťané a otevřené dveře kostelů a farních budov. A především zůstává otevřeno Boží srdce pro každého, kdo si v těchto dnech položil otázku po existenci toho, který je Lásky.

Za misijní tým
sestra Andrea Hýblová FSP

Pět zajímavostí z libereckých misí:

- 1) dosud se v Liberci nepohybovalo tolik řeholníků v hábitech (dodejme, že s úsměvem na tváři)
- 2) denně webové stránky www.frantiskanskemisie.cz navštívilo přes 100 návštěvníků a jsou nadále navštěvované, zde je krom textů k přečtení možné vidět fotogalerie z každého dne, poslouchat nahrávky večerních programů a zhlédnout některá videa
- 3) pozoruhodný byl pozitivní zájem místních médií, filmovou reportáž o misii přinesl Křesťanský magazín na ČT2 a TV NOE v Noevínách (reportáž z NOE lze nalézt na misijním webu)
- 4) během misí bylo rozdáno přes 4000 pozvánek na programy a s kontakty na místní farní aktivity, 600 CD nosičů s audionahrávkami Nového zákona a téměř 500 brožur o základních křesťanských pravdách se svědectvími a modlitbami
- 5) misie byly nesené modlitbami a obětmi i mnoha dalších „skrytých misionářů“ z řad klauzurových klášterů a nemocnými

Pomozme zachránit varhany v ústeckém kostele

Milí přátelé,

kostel Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Labem denně slouží nejen bohoslužbám, ale je také jedním z hlavních kulturních center naší severočeské metropole. Ve dnech Evropského kulturního dědictví, při vánočních výstavách betlému či při konání významných varhanních koncertů, sem přicházejí tisíce lidí.

Koncerty i doprovod při bohoslužbách jsou však ohroženy, protože původní krásné barokní varhany byly zničeny

Varhaník a regenschori Václav Urban

při bombardování v roce 1945 a nahrazeny pneumatickými varhanami, které sem byly převezeny z Prahy. Dnes již varhanáři vědí, že tento systém má velmi omezenou životnost, odhadovanou asi na padesát let.

Náš varhaník a regenschori Mgr. Václav Urban kontaktoval odborníky, kteří navrhli stavbu elektromagnetického hracího stolu a přestavbu varhan na elektromagnetické. To by mělo vyřešit jejich funkčnost a spolehlivost i pro příští generace. Rozpočet na takovou opravu však činí zhruba jeden milion korun.

Tak velké prostředky nemůžeme uvolnit, ale rádi bychom postupně k této částce, také za pomoci dárců, dospěli. Proto si dovoluji obrátit se na vás s prosbou o příspěvek. Je možno jej zaslat na zvláštní konto č. u.: 30015-881859359, Římskokatolická farnost arciděkanství, Bílinská 3, 400 01 Ústí nad Labem. Rádi při kolaudačním koncertu zveřejníme vaše loga na plakátech i dalších materiálech. Děkuji za vaši velkorysost a přeji vše dobré.

R.D. Miroslav Šimáček, arciděkan

(Kontaktní osoba: Mgr. Václav Urban, Bílinská 3, 400 01 Ústí nad Labem, e-mail: Urban.Usti@seznam.cz)

O evangelizaci a misiích

V diecézi letos proběhly dvě misie, v Litoměřicích ji pořádala dominikánská rodina a v Liberci františkáni.

Pokud by se užila přísná kritéria, co je misie a co je druhá evangelizace, zřejmě by se slovo misie přesně užít nemohlo. Misie je slovo vyhrazené pro působení církve v kultuře a zemi, kde nikdy lidé neslyšeli o Kristu. V Čechách však užíváme označení misie proto, aby bylo každému zřejmé, že chceme oslovit lidi, kteří jsou jinak zcela mimo běžné působení církve. Přesně tedy jde o druhou evangelizaci¹ a nejde o program pro běžné návštěvníky bohoslužeb². Při misiích chceme předávat samu víru v Ježíše Krista.

Co je to víra? Nejčastěji se s vírou spojuje desatero a patero³ církevních příkazů. V tomto pojetí je první hodnotou příslušnost ke katolické církvi. Když se podíváme skrze stránky Písma svatého na dějiny spásy, vidíme zcela jiný obraz víry. Věřící v dějinách spásy jsou přímo konfrontováni s Bohem, s Ježíšem Kristem. Věřit pro ně znamená někam patřit a něco dělat, ale především tuto skutečnost přijmout jako danou, jako realitu. Také Bůh pro ně není na „vzdáleném místě“, ale přímo u nich na dosah, jedná jako jiné osoby v jejich životech. Teprve z toho vyplývají další věci: Bůh jim mění život a dává zákon, spojuje je do jednoho lidu, který mu patří. Pokud věříme dnes, je pro nás Bůh stejný jako pro lidi před námi, Ježíš stejně přítomný v našem světě jako byl přítomný před 2000 lety. „Lakmusový papírek“ naší víry je Eucharistie. Co si o ní myslím? Co to je? Pokud je to pro mě jen věc a ne Někdo, něco s mojí vírou není v pořádku. Když nevěřím dnes v Ježíše přítomného a jedináčím uprostřed nás⁴, nevěřil bych, ani kdybych byl v Ježíšově době v Palestině a setkal se s ním. Evangelizace z tohoto hlediska je svědectví víry v Ježíše životem a slovem. Není jen přivedením člověka do kostela, pomocí lidem v nouzi nebo vysvětlováním křesťanské kulturní tradice. To mohou být dobré příležitosti k ní, ale vlastní evangelizace je svědectví, doložení Ježíše a moci jeho království.

Při misiích dochází především k evangelizaci slovem. Kritici často zdůrazňují jako její protiklad nutnost svědectví životem. Často k tomu ještě přidávají okřídlenou větu, „ukážeme, že nejsme

jako Ti druzí...“. Přiznám se, že pro tento hypotetický příklad užívám slovo „farizejská evangelizace“. Podobnou větu totiž najdeme přímo v evangeliu. Když hledáme nějaké návody a popisy, co je svědectví života, tak v tradici nacházíme „svědky“ – mučedníky pro evangelium. To je prvořadé svědectví, kterému není sto nic konkurovat co do síly a věrohodnosti. Druhořadé svědectví života jsou skutky víry, naděje a lásky, kdy přítomnost a vliv těchto teologických ctností, jejichž předmětem je sám Bůh, se dá rozpoznat v lidském životě. Přesně to se zkoumá při beatifikačním nebo kanonizačním procesu, při jeho části nazvané „signum vitae“ – znamenání života. My, co ani nejsme svatí, ani nejsme mučedníky, kromě slabšího odvaru teologických ctností, které občas naruší stopa osobního hříchu, můžeme některé skutečnosti víry vyznat nahlas s důvěrou, že sám Bůh nechá naše slovo „padnout do úrodné půdy“, kterou nachystal on sám.

Když si chceme místo evangelizace v činnosti církve nějak upřesnit a zadat, tak nám k tomu poslouží popis procesu povstávání místní církve, jak ho popisuje dokument II. Vatikánského koncilu Ad Gentes⁵ Fáze povstávání místní církve jsou čtyři: přítomnost na místě, svědectví Ježíši Kristu slovem a životem, katecheze a udělování svátostí. Katecheze a přijetí svátostí předpokládají už víru, přítomnost na místě je nutný předpoklad. Vlastní činnost, která má umožnit uvěřit, je svědectví slovem i životem.

Zajímavým momentem je „přítomnost na místě“. Ta je totiž⁶ především doménou laiků. Kněží jsou od běžných lidí, různých prostředí vzdáleni. Oni evangelizaci laiků doplňují katechezí a udělováním svátostí.

Můžeme si položit otázku, zda je evangelizace pro církev nutná. Nutná je především z příkazu Pána: „Jděte k všem národům, získávejte mi učedníky...“. Církev je nástroj pro spásu všech lidí⁷ a její věrnost Ježíši vyžaduje, aby se nikdy tohoto úkolu nezrekla. Také zodpovědnost a láska k našim bližním nás musí pudit předat jim vše dobré, na čem se nezaslouženě podílíme. A nakonec nás k ní vede i to, aby Bůh byl uprostřed toho světa uznáván a chválen.

Existují i sociologické důvody, slavný Tertulianův výrok: „křesťan se křesťa-

nem nerodí, ale stává“ připomíná, že i děti v naší domácnosti musí uvěřit. Svědectví jejich rodičů jim k tomu má být příležitostí. V sociologii se běžně mluví o nutnosti socializace nových členů do společnosti proto, aby společnost vůbec přežila. Každý člověk žije omezený časový úsek, společnost přetrvá jen tehdy, když do své struktury neustále zařazuje nové své členy. Dnes už těžko můžeme předávat jen příslušnost ke společenství. Socializace člověka v církvi dnes znamená, že přijme za svůj úkol i podíl na jejím poslání.

Sv. Dominik často říkával, že pšenici je třeba rozstít, aby vydala další zrna, na hromadě se může jediné zkazit. Nakonec evangelizace napomáhá růstu vlastní víry. Kdo vyznává svou víru, posiluje ji, kdo víru zapírá, už stojí někde na začátku cesty k její ztrátě. Obě misie byly přínosem nejen pro lidi mimo církve, ale i pro samotné věřící tam, kde se konaly.

Co je cílem misií? Co nejvíce lidem říci o Ježíši a přiblížit jim ho, co nejvíce lidí pozvat do církve a u co nejvíce lidí v církvi probudit misijního ducha.

P. Jan Rajlich OP, Jablonné v Podještědí
Citovaná literatura

1. Jan Pavel II. Redemptoris Misio, O stálé platnosti misijního poslání. [překl.] Dolores Smešková OP. Praha: Zoon, 1994. ISBN 80-7113-101-6.

2. II. Vat. koncil. Ad Gentes. Řím: Křesťanská akademie, 1983.

3. II. Jan Pavel. Christifideles Laici - O povolání a poslání laiků v církvi a ve světě. Praha: Zoon, 1990. ISBN 80-7113-024-9.

¹ V zemi, kde křesťanství je přítomné po staletí (pozn. autora).

² (1)

³ Podle KKK je to šestero církevních příkazů: V neděli a zasvěcené svátky zachovávat pokoj od práce, v neděli se účastnit mše svatě, aspoň jednou za rok u dobé velikonoční přijmout eucharistii, u dobé postní se na přijetí eucharistie připravit zpovědí, zachovat stanovené posty a podle možností podporovat finančně aktivitu církve.

⁴ Eucharistie je jedním místem tohoto jednání.

⁵ (2)

⁶ (3)

⁷ U nás v diecézi je to 1,5 milionu lidí (pozn. autora).

Kašpar Zdeněk Kaplíř ze Sulevic: Hrdina proti své vůli

(dokončení z minulého čísla)

Na rozkaz do Vídně

Už od roku 1682 zaměstnávaly dvorskou válečnou radu množící se zprávy o očekávaném novém výboji osmanské říše proti zemím římského císaře.

Vojenské a diplomatické přípravy nebyly na křesťanské straně dosud ani zdaleka ukončeny, když koncem března roku 1683 vyrazilo obrovské turecké vojsko pod velením velkého vezíra Kara Mustafy na pochod. Před Vídní se téměř stotisícová islámská armáda, s níž táhly těžké pluky sultánových křesťanských vazalů a uherských rebelů, objevila počátkem července.

Ohrožené město tehdy kvapně opustil i císař Leopold I. spolu se svým dvorem a osazenstvem centrálních úřadů. Svého panovníka následoval také hrabě Kaplíř, který očekával, že se bude podílet na organizaci vojenských akcí zvenčí. Císař však rozhodl jinak, když vojenské velení ve Vídni svěřil podmaršálkovi Ernstu Rüdigerovi hraběti ze Starhembergu a civilní správu odevzdal do rukou pětičlenného sboru místodržitelů, tzv. tajnému kolegiu deputovaných, jehož „direktorem“ jmenoval právě Kaplíře. Toto rozhodnutí odpovídalo tradici, podle níž prezident dvorské válečné rady zpravidla zůstával u dvora, zatímco jeho první zástupce následoval polní armádu.

Personálně se ale dané opatření zprvu jevilo jako nešťastné. Kaplířův nadřízený, markrabě Hermann Bádenský, v neurotizujícím prostředí „exilového“ dvora v Pasově očividně trpěl a dával najevo, že by raději bojoval osobně s Turky. Hrabě ze Sulevic se naopak císařskému pověření bránil s poukazem na své stáří a vetché zdraví. Ve skutečnosti se mu očividně nechtělo přijmout funkci, v níž by si podle vlastního pevného přesvědčení vysloužil jen hanbu a opovržení veškerého křesťanstva. Jako zkušený voják Kaplíř dobře věděl, že Vídeň není proti dlouhému obléhání mnohonásobnou přesilou dostatečně zajištěna.

Císařské vojsko pod velením Karla Lotrinského nemohlo na otevřený střet se sultánovou armádou ani pomyslet a očekávané ozbrojené síly křesťanské koalice byly dosud v nedohlednu. Za této situace se starý

válečník obával, že mu případně smutná role velitele, jenž bude muset po krátkém beznadějném boji kapitulovat a předat Vídeň do velkovézírských rukou. Až osobní příkaz Leopolda I. zlomil Kaplířův odpor a novopečný šéf vídeňské civilní správy se vydal zpět do města, z něhož jeho obyvatelé tou dobou povětšinou prchali.

S chladnou hlavou

Dorazil tam 9. července, což bylo právě včas. O tři dny později vypálili jezci Karla Lotrinského opuštěná předměstí, aby v nich nepřítel nemohl nalézt úkryt, a střetli se přitom s předsunutými osmanskými hlídkami. Vzápětí sevřela Vídeň turecká armáda a Kaplíř se ujal svých povinností s rázností, která navenek nijak neodrážela jeho vnitřní pochybnosti.

Mnohokrát během obléhání projevil organizační schopnosti a obdivuhodnou chladnokrevnost. Vedle úkolů zdánlivě prozaických (avšak životně důležitých), jakými byly zásobování obránců proviantem a střelivem, opravy hradeb a zajištění péče o raněné a nemocné, se hrabě ze Sulevic osvědčil i jako vynikající velitel. Dvakrát (mezi 15. a 18. červencem a znovu od 8. do 19. srpna) musel zastoupit na neohroženějších úsecích hradeb Starhemberga, když jej zranění a nemoc vyřadily z boje. Morálku dokázal Kaplíř udržet i za cenu drastických opatření včetně vztyčování nových (a málokdy prázdných) šibenic na výstrahu marodérům a dezertérům.

Navzdory nadlidskému úsilí obránců, vojáků i civilistů, se po několika týdnech obležení zdálo být jisté, že Vídeň se již dlouho neudrží. Počátkem srpna psal hrabě ze Sulevic, že v zoufalém zápase o podkopy získává nepřítel převahu a janičáři začínají pronikat do příkopu pod bastiony. K nejprudším bojům došlo na přelomu srpna a září. Turci se zmocnili ravelinu, předsunutého prvku opevnění, a podařilo se jim také vyhodit do povětří část Löblovy bašty v blízkosti dnešního sídla rakouského parlamentu. Hrozilo nebezpečí, že útočníci vniknou průlomem do města.

Vídeňané za poplašného dunění zvonů urychleně budovali barikády, zatahovali ulice řetězy a shromažďovali se na náměstích k poslednímu boji. Naštěstí k němu nedošlo. Za cenu obrovských ztrát vytlačili obránci Turky zpět a průlom zatarasili. Z dva-

nácti tisíc mužů, kteří hájili město na počátku obležení, zůstala Starhembergovi a Kaplířovi sotva třetina.

Nedostávalo se potravin, obvažů a munice, chyběly ruční granáty, špatně ulitá děla se rozpadala po několika desítkách výstřelů. Nebezpečí je větší, než lze svěřit papíru, oznamoval šéf tajného kolegia Karlovi Lotrinskému poté, co Vídeň odrazilo osmáct tureckých útoků a její kapitulace se očekávala v několika dnech.

Protokolární přešlap

Pomoc přišla doslova v hodině dvánácté a spojené křesťanské polní vojsko pod velením polského krále Jana III. Sobieského před vídeňskými hradbami obléhatele na hlavu porazilo (12. 9. 1683). Kaplíř byl oslavován jako hrdina, ač jej značně rozhořčil netaktní krok Leopolda I., který mladšího a hodnostně níže postaveného Starhemberga jmenoval polním maršálem dříve než jeho. Trapný protokolární přešlap si už současníci vykládali, zjevně neprávem, jako důsledek toho, že hrabě ze Sulevic byl Čech a potomek rebela.

I po vídeňském triumfu se Kaplíř dále účastnil zasedání válečné rady a pracoval ještě na přípravách k dobytí Budína v roce 1686. Toto nové vítězství potvrdilo převahu křesťanské koalice v Uhrách a blížící se konec tureckého panství ve střední Evropě.

Císařský polní maršál Kašpar Zdeněk hrabě Kaplíř ze Sulevic zemřel ve Vídni dne 6. října 1686; o dva týdny později spočinulo jeho tělo za okázalých smutečních obřadů v kryptě kostela sv. Antonína Paduánského v Milešově. Do historického povědomí vstoupil tento válečník jako zřejmě nejznámější, byť zdaleka ne jediný z oněch Čechů, kteří se aktivně podíleli na historické misi raně novověkého habsburského impéria tím, že pomáhali zastavit islámský nápor a následně vytlačili osmanské panství daleko za středoevropský horizont.

Prof. Vít Vlnas, ředitel Sbirky starého umění, Národní galerie Praha

Zdroj: Literární noviny, 6. 9. 2010, ročník 21, číslo 36, strana 21, rubrika Historie <http://www.literarky.cz>

Biskupské gymnázium Bohosudov

Z historie

Dějiny gymnázia v Bohosudově začínají roku 1511, kdy byli z chomutovské koleje pozváni jezuité, aby čelili místním luteránům. Z odkazu Marie Anny z Bleilebeny zřídili nadaci a z jejího výnosu založili v roce 1679 gymnázium. **Těchto finančních prostředků** použili také při výstavbě barokního kos-

vo veřejnosti“ bylo trvale příznáno ministerstvem školství v roce 1909. V nové budově bylo devět učeben, příslušné kabinety a slavnostní hala. **K dalšímu rozšíření došlo** v letech 1912 – 1913, kdy byla postavena tělocvična se slavnostním sálem a nad ní čtyři podlaží s učebnami. Byla zřízena i nová kreslárna a místnosti pro knihovnu. Gymnazijní budova

sloužila v té době také jako kolej – internát. **Vyučování** probíhalo i po celou dobu I. světové války. Septima a oktáva měly vždy jen několik studentů, protože ostatní vykonávali vojenskou službu. **Po válce** se počet studentů pohyboval kolem tří set. Gymnázium mělo

v této době orchestr a pěvecký sbor. **Po okupaci pohraničí** musela odejít z Krupky a Bohosudova většina Čechů do vnitrozemí. Ze zrušeného gymnázia se stala policejní kasárna. **Po osvobození** zde byla přechodně umístěna Rudá armáda a pak invalidovna, ale v lednu 1947 byly obnoveny laboratoře a školní rok 1947/1948 začal společně se sloučeným Pražským gymnáziem, které ztratilo během války své budovy. Biskupské gymnázium bylo povoleno výnosem Ministerstva školství a osvěty ze dne 14. června 1947.

Rozkvět netrval dlouho. Během „akce K“, byly zrušeny řeholní řády a jejich příslušníci internováni. Bylo zrušeno i gymnázium. Civilní učitelé a studenti byli posláni domů, z gymnázia se stal internační tábor. Po krátké době přebrala budovy československá armáda, která je využívala až do invaze spojeneckých vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968. **Od tohoto roku** areál spravovala Sovětská armáda. Škody způsobené jejím pobytem v Bohosudově se odhadují na 600 milionů korun. **Po odchodu sovětských vojsk** se vrací celý areál do správy církve až 31. 10. 1994, přestože zde už od září roku 1993 probíhala výuka v prostorách tzv. rezidence.

Od září 1995 vznikla jako součást Biskupského gymnázia Základní škola, která od roku 2002 začala vystupovat jako samostatný právní subjekt.

zdroj: Biskupské gymnázium Bohosudov v proměnách času.

Novodobé dějiny

Po odchodu sovětských vojsk z areálu v Bohosudově usiloval o obnovu gymnázia v Bohosudově P. Josef Cukr SJ. Biskup Josef Koukl požádal Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy o povolení obnovení gymnázia, přestože ještě nebyla církevní vrácena budova. I veřejnost projevila o obnovu gymnázia velký zájem. Začaly intenzivní opravy na tzv. jezuitské rezidenci. V září 1993 bylo gymnázium slavnostně otevřeno.

Téměř okamžitě však nastalo další období, kdy se začalo opravovat a budovat další křídlo rozsáhlého areálu. To se podařilo během dalších dvou let, takže gymnázium se roku 1995 stěhovalo do nově upravených prostor a v jezuitské rezidenci vznikala od 1. třídy základní škola. **Když se pomocí financí** z Renovabis podařilo opravit ve druhém křídle bývalé ubytovny celé jedno patro, přestěhoval se sem první stupeň ZŠ. V roce 2002 začala ZŠ vystupovat jako samostatný právní subjekt a mohla se rozrůstat o druhý stupeň.

Sovětská vojska bohužel opustila v roce 1991 areál Biskupského gymnázia v Bohosudově takovým způsobem, že byly budovy naprosto neobyvatelné. Topení vytrhané, okna rozbitá, nesmírně poničené i samotné omítky, podlahy zničené. I čas, po který byly budovy neobydlené s rozbitými okny, udělal své. Dvůr areálu byl zčásti zakryt betonovými deskami a zčásti zalit asfaltem. Pod betonem prý kdysi býval bazén. Na dobových fotografiích jsou vidět hospodářské budovy, sady, zahrada, to vše bylo zcela zdevastováno, pře-

stavěno na garáže pro tanky apod. Celé okolí bylo velice neutěšené.

Spirituálem školy byl od roku 1998 do roku 2004 R.D. Rudolf Repka. Ten chtěl vybudovat v areálu středisko mládeže. Začal intenzivně s mládeží pracovat, pořádal víkendové a prázdninové akce a pobyty. Zaměřoval se na výchovu a pastorační děti, vychovával i prací. Měl zásadu – nejdříve pracovat a potom se bavit. Spolu se studenty zde udělal spoustu práce, hlavně v okolí školy. Obnovil altánky, vybudoval přístěnek. Využil stavby obchodního centra a nechal na betonovou plochu navězt hlínu. Poté ji nechal osít trávou. Velice pěknou zelenou plochu využívají děti v odpoledních hodinách. Pořádají se zde i celoškolské akce.

Prvotní opravy organizoval P. Josef Cukr SJ, který měl kontakty v zahraničí. Byli mezi nimi i bývalí studenti, rodáci z Čech, kteří obnovu gymnázia podporovali. Podílela se i nadace Renovabis. Během doby byly využity i další nadace a fondy, a to nejen na opravy, ale i na vybavení gymnázia a ZŠ. S financováním pomohlo i Biskupství litoměřické. **V současné době** se dokončuje oprava části třetího a celé čtvrté nadzemní podlaží budovy, kde sídlí ZŠ. Celá oprava stála 20 milionů korun a finance plynuly z Norského fondu, část financovalo město Krupka a spolupodílelo se na něm i Biskupství litoměřické. **Ve škole velmi dobře pracují** dvě občanská sdružení, jedno pro gymnázium, druhé pro ZŠ. Každý měsíc se koná nějaká slavnost. Celoškolských akcí se mohou zúčastnit i rodinní příslušníci žáků.

Ptali jsme se ředitelky Biskupského gymnázia v Bohosudově Mgr. Jany Pucharové

Od letošního roku je biskupské gymnázium spolu se základní školou jedním právním subjektem. Proč se obě školy sloučily?

Obě školy sídlí v jednom objektu, většina učitelů učí na obou

školách a z organizačních důvodů je lepší, když oba subjekty řídí jedno vedení. Také z hlediska vzájemné informovanosti a jednotné koncepce škol jde

o zlepšení. Navíc pracovníci se více poznávají, jsou nuceni spolupracovat. Plynulá návaznost gymnázia na základní školu se vzhledem k současné reformě školství jeví především pro žáky jako vynikající. Mohou tu být vzdělávání žáci v relativně bezpečném prostředí od šesti let do maturity.

Jakým způsobem je v této církevní škole žákům a studentům přibližováno křesťanství?

Jednak je na gymnáziu náboženská výchova povinný vyučovací předmět od primy do oktávy, na základní škole se vyučuje povinně etická výchova, náboženství je nepovinný předmět. Výuku ale prostupují projekty, které utvářejí postoje žáků a studentů, jde například o projekt Advent. Jde však především o celkové klima školy. Od 1. října letošního roku působí na škole nový spirituál.

Jak žáci a studenti využívají rekonstruované prostory?

Nově otevřené prostory nabízejí jednak nové učebny – výpočetní techniky, hudebnu, sál na pohybovou výchovu, na výchovu dramatickou a literární, kuchyňku.

Vznikly tu také nově prostory pro volný čas – klubovna, studovna, herny, které žáci obou škol mohou navštěvovat od sedmi do sedmnácti hodin. Nenásilný dozor v tomto středisku mládeže zajišťují po celý den vychovatelé. Záměrem školy je nabízet žákům, studentům, jejich rodičům i dalším příslušníkům celodenní program, ať už jde o zájmové a vzdělávací kroužky nebo o jednorázové akce či jen o setkávání a diskusní posezení.

Co čeká biskupské gymnázium v nejbližší době?

V současné době se snažíme sjednotit oba subjekty, naučit se žít spolu a být k sobě partnery, zvyšovat kvalitu vzdělávání, dále rozběhnout středisko mládeže v plné síle a využít potenciálu pedagogů i žáků a studentů. Chtěli bychom, aby naše škola byla jakousi oázou uprostřed každodenního ruchu, komerce, reklam. Naším cílem je stát se vzdělanostním centrem, školou komunitního typu.

Představujeme nového spirituála P. Václava Čunka SDB

Jako spirituál Biskupského gymnázia v Bohosudově jsem začátečníkem a „svátečním řidičem“. Působím zde od konce září, a to jen jednou týdně. Z jednodenního pobytu s primány a šestáky a z několika návštěv v hodinách předkládám pár prvotních střipků: zvědavost některých v otázkách po věčném životě, Ježíši, existenci duchů, záměna spirituála a spiritisty..., lhostejnost, ostražitost i zájem, povzbudivá otevřenost a vstřícnost učitelů.

Připravila Marie Koscelníková

Barokní lidová zbožnost ve světle knih zázraků

jezuitské poutní místo Bohosudov u Teplic

Historie poutního místa

Ves Bohosudov vznikla poměrně pozdě. Přesné datum založení není známo, ale dá se odhadovat podle založení nového kostela u Krupky k roku 1406. Obec je jmenována až v roce 1446 ve spojitosti s Endresem „zur Schane“. ¹ Název byl pravděpodobně odvozen od německého „Scheuene“ – stodola. Po příchodu jezuitů se název obměnil na Mariaschein – Mariánská

dní během hlavních svátků. Dalším významným majitelem mnoha severočeských panství se stal Jiří Popel z Lobkovic. Ten v roce 1594 předal správu poutního místa jezuitům, které sám uvedl na svá panství. Největší rozkvět zaznamenala ves až po polovině 17. století, kdy se dostatečně rozmohla zdejší poutní tradice. Velkým zastáncem a mecenášem bohosudovského poutního místa byl litoměřický biskup Maxmilián Rudolf, svobodný pán ze Schleinitz, který sem vedl několik poutí a často zde sloužil mše. V Millerově Historii Mariascheinensis je litoměřický biskup zmiňován poměrně často.

V Bohosudově byla uctívána milostná pieta Panny Marie. Toto zobrazení vychází ze scény Oplakávání Ježíše či scén Snímání z kříže – Kladení do hrobu. V té chvíli je Kristovo tělo položeno na klín Panny Marie. Panna Maria oplakává svého syna (pietacit, soucit). Pieta bývá také nazývána nešporním obrazem. Kristovo tělo bylo z kříže sejmuto v podvečer – na nešpory (německy die Vesper – odtud název Vesperbild). Postupně se vyvinuly různé typy pro zobrazení piet.

Již zmiňovaná bohosudovská plastika je drobná hliněná pieta (asi 15 cm vysoká), která natáčí Kristovo tělo frontálně k divákovi. Původní zázračná soška byla z kostela odcizena. Zbyl po ní pouze plechový zlacený obklad z roku 1782, který je dnes znovu instalován na hlavním oltáři poutního chrámu (je pravděpodobné, že originál sochy se vrátil zpět do poutního chrámu krátce po svém odcizení, tedy že jezuité vlastní původní zázračnou sochu a nikoli pouze kopii).³ Plastika pochází podle legendy z Palestiny, uctívána byla ve světeckém klášteře Ochránkyň Svatého hrobu v Bílině. Zde zůstala až do doby, kdy klášter vypálili husité. Několik řádových sester uprchlo a skrylo se v okolí Krupky. Zde poslední z nich ukryla plastiku v dutině lípy, stojící na místě dnešního kostela. Plastika zůstala v dutině stromu až do doby, kdy pod ním jakási děvečka z Krupky žala trávu. Při práci se jí kolem ruky ovinul had. Na přímluvu Panny Marie byla zachrá-

něna (událost se odehrála v den svátku Narození Panny Marie 8. září). Obraz přenesl místní kněz do farního kostela. Odtud se třikrát vrátil zpět do lípy. Proto byla na místě zázraku vybudována kaple.⁴

Místní obyvatelé začali drobnou plastiku uctívat ihned po nalezení. Postupně se její známost a milostné skutky rozšířily i do okolí. Na místě malé kaple se začalo se stavbou poutního kostela, který mohl lépe sloužit sílícímu zájmu poutníků. Po založení jezuitské koleje v Chomutově po roce 1590 převzali správu poutního místa chomutovští jezuité. Ty sem pozval Jan Popel z Lobkovic, který požádal generála Aquaviva o zřízení řádového domu na svých statcích.⁵ Generál jeho žádosti vyhověl. První otcové jezuitského řádu přišli do Chomutova v roce 1590 a zřídili zde gymnázium. V roce 1594 předal Jiří Popel z Lobkovic jezuitům správu poutního kostela v Bohosudově. Ti se zde zasadili o větší proslulost zázračné piety a obnovili zde starší poutní tradice. Jezuité vybudovali v Bohosudově veliké a proslulé poutní místo. Měli zde svou rezidenci a vzniklo zde i gymnázium. Po vzniku poutního místa na Svaté Hoře u Příbrami v roce 1647, byl Bohosudov chápán jako německý protiklad tohoto českého poutního místa. Zároveň se měl Bohosudov, ležící při hranicích s tehdejší Míšeňskem, stát jakousi hradbou proti tam panujícímu luteránství.

Mgr. Iva Poláčková, doktorandka katedry historie Filozofické fakulty Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, která se tématem článku zabývá ve své bakalářské a diplomové práci

Pokračování v dalším čísle Zdislavy

- ¹ Karel KUČA, *Města a městečka v Čechách a na Moravě III., Praha 1998, s. 232.*
- ² Michael HOFFMANN, *Historia Mariascheinensis....., Brno 2005, s. 18.*
- ³ *Informace od pracovníka Národního památkového ústavu, pracoviště v Ústí nad Labem.*
- ⁴ *Celá legenda je popsána v knize zázraků Jezu und Maria Gnadenbüchlein na stranách 9 - 15, v Historia Mariascheinensis je legenda podána ve zkrácené podobě na straně 4 - 6 (Miller zde přímo odkazuje na starší pramen).*
- ⁵ *Tamtéž, s. 82*

záře, česky Šejnov. České označení Bohosudov se poprvé objevuje koncem 17. století. Pro Mariaschein se jméno Bohosudov začalo používat v 19. století. Jméno získala vesnice díky místopisným chybám Františka Palackého, který zavedl chybné pojmenování Bohosudova (Šejnova, Mariascheinu) a Novosedlic (jméno patří nyní Novosedlicím).² Podle legendy, zaznamenané v Jesu und Maria Gnadenbüchlein, byl nový kostel (původně kaple) postaven na místě, kde byla zázračně objevena pieta Panny Marie.

Roku 1506 získal Krupské panství do svého vlastnictví Albrecht Libštejnský z Kolovrat, v tu dobu nejvyšší kancléř český, který nechal roku 1507 na místě kaple postavit kamenný kostel. V tomto roce udělil sbor 23 kardinálů bohosudovskému kostelu první odpustky na 100

Kristus

pokrm na cestě k věčnosti

Slavení eucharistie, mše svatá, tvoří nejdůležitější součást naší bohoslužby. Tajemství Krista, které církev v liturgii slaví, je však hlubší než člověk může postihnout. A přitom cosi člověka táhne, aby více a více do tajemství Božího pronikal. Zakouší-li křesťané již zde na zemi při slavení eucharistie jakousi předchuť a uskutečňování Kristova království, přijmeme pozvání k meditaci nad tím, jak eucharistií představují církevní otcové. Rád bych se rozdělil o eucharistickou nauku, kterou nalezneme v díle jednoho ze čtyř velkých západních otců, svatého Ambrože.

Svatý Ambrož nepatří v dnešní době mezi populární světce. A přitom jeho osudy i nauka jsou velmi poutavé. Narodil se kolem roku 339 v římské senátorské rodině a ve svých pětácti letech patřil již mezi nejvyšší císařovny úředníky – byl správcem severoitalské provincie, jejímž hlavním městem je dodnes Milán – v oné době sídlo římských císařů. Roku 374 bylo potřeba zvolit nového biskupa: úkol to nesnadný kvůli vleklým sporům mezi katolickými křesťany a ariány, kteří popírali Kristovo božství. Spor se podařilo vyřešit překvapivě: biskupem se stal na základě volby právě Ambrož, který dalších třináct let milánskou církev vedl takovým způsobem, že na jeho působení dodnes milánští stavějí. Velké úsilí věnoval Ambrož snaze pobídnout své věřící k hlubšímu prožívání křesťanského života, a jak uvidíme, dařilo se mu. Po plodném biskupském působení nakonec Ambrož umírá 4. dubna 397, na Bílou sobotu, v den, kdy církev slaví velikonoční tajemství Kristovo, jímž Ambrož žil. Ambrož nám dopřává důležitého svědectví o tom, jak křesťané v jeho době slavili svátosti, především křest a eucharistii. A jeho nauka je velmi hluboká.

Snad překvapí, že samotný pojem „eucharistie“ se přitom vůbec v Ambrožově díle ani jednou nevyskytuje. Přitom Ambrož o eucharistii mnohokrát hovoří. Způsobuje to styl, kterým Ambrož kázal: často se snažil nenazývat posvátné věci naplno, ale posluchače napínal, nechal je „uhádnout“, o čem hovoří. Když proto hovoří o eucharistii, označuje ji pomocí různých předobrazů, symbolů, anebo ji nazývá pomocí jejich účinků. Takto se mu daří posluchače „vtáhnout do děje“, vstoupit do dějin spásy, dát pochopit, že nejde pouze o nějakou nauku, ale o konkrétní dějiny, jejichž součástí je i posluchač biskupského kázání. A právě tyto Ambrožovy obrazy eucharistie si představíme. Stejně jako jeho posluchači v nich můžeme hlouběji zakusit tajemství Krista.

Duchovní chléb

Nejčastějším obrazem, který Ambrož nabízí, je obraz Krista, který se dává věřícímu jako pokrm a jako nápoj. Kristus se stává věřícímu pokrmem, který sytí jeho život podstatněji než hmotný pokrm. Ambrož vyznává: „Kristus je můj pokrm a Kristus je můj nápoj. Tělo Boží je můj pokrm a Boží krev je můj nápoj. Již nemusím den co den čekat, zda najdu obživu – Kristus se mi nabízí každý den.“ Toto „přijímání Krista“ zúžit pouze na pokrm a nápoj eucharistický. Milánský biskup chápe přijímání Krista mnohem širěji: přebírá Órigenovu nauku, že Kristus se věřícímu dává ve svém slově a ve svém těle. Tak jako je Kristus reálně přítomný pod způsobou chleba a vína, tak je pro Ambrože „reálně přítomný“ také ve svém slově – jedná se totiž o téhož Krista. Pro církevní otce by bylo nepředstavitelné oddělovat Písmo od eucharistie – nedbat Božího slova znamená totéž jako nedbat jeho těla. Ambrož tedy považuje Písmo za duchovní chléb stejně jako eucharistii – má křesťana

živit a pomoci mu dorůst do velikosti tajemství Krista, které Bůh světil církvi. V síle tohoto pokrmu má pokřtěný směřovat ke vzkříšení.

Podíl na chlebu života má zásadní význam – pro přežití. Ten, kdo na něm má podíl, totiž nemůže zemřít, a naopak ten, kdo se od stolu Páně vzdaluje, odchází od pramene samotného života, takže zahyne: „Toto je chléb života, a proto ten, kdo bude jíst život, nemůže zemřít. Jak by totiž mohl zemřít někdo, jehož pokrmem je život? Jak by mohl strádat člověk, jemuž se dostává všech podstatných živin? Přistupte k němu a nasycíte se, neboť on je chléb. Přistupte k němu a pijte, neboť on je pramen! Přistupte k němu a nechte se osvětit, neboť on je světlo, přistupte k němu a nechte se osvobodit, neboť tam, kde je duch Páně, tam je svoboda. Přistupte k němu a přijmete odpuštění, neboť on je odpuštění hříchů. Kdo je ten, jehož hledáte? Poslyšte jeho samého, jak praví: Já jsem chléb života, kdo přichází ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo věří ve mě, nebude nikdy žíznit!“

To, co sv. Ambrož říká, ale nejsou pouze vzletné fráze. Ve skutečnosti těmito přívlastky, které přisuzuje Kristu, odpovídá na bezprostřední hrozby, které ohrožovaly život Římana v nejistém věku pozdní antiky. Přijímat Krista nepředstavuje pouze naplnění Ježíšova příkazu či úkon zbožnosti, ale určité východisko z nebezpečí a strádání, jemuž je křesťan vystaven. Navzdory složité ekonomické situaci, ač se hospodářství nachází v krizi a obyvatelstvo musí platit vysoké daně, existuje řešení – nechat se sytit samotným Kristem, a to trvale. Potíže, s nimiž se člověk potýká, ale nejsou pouze hmotné, ale také duchovní. Proto těm, kdo se ztrácejí v temnotě, Ambrož představuje Krista jako světlo, které dává novou naději. Ty, kdo jsou sužováni vlastní vinou a hříchy, Ambrož pobízí, aby přistoupili ke Kristu, jenž je odpuštění hříchů. Ty, které sužuje strach ze smrti, a ty, které deprimuje všudypřítomná pomíjivost, úpadek a násilí, barbarské vpády, bezbrannost tváří v tvář nemocem, které tehdy kosily celé rodiny i města, Ambrož přivádí ke Kristu – chlebu života, který skutečně sytí, a přivádí k věčnému, nepomíjejícímu životu.

Rozmnožení chleba

Kristus, jenž se dává ve svém slově a těle jako pokrm, však není dobrem pouze pro jednotlivého člověka, ale daruje se své církvi. Obraz nachází v evangelijním příběhu o nasycení zástupů, kde Kristus sám láme chléb, apoštolové jej rozdávají a ostatní učedníci přijímají. Stejně tak se dává Kristus své církvi i dnes: on sám se vydává, biskupové jej hlásají, věřící jej coby komunikanti přijímají. A v okamžiku přijímání (slova i těla) dochází k podobnému zázraku jako tenkrát: když věřící pojídají Krista, neubývá jej, ale naopak přibývá.

Jak? Na prvním místě hlubším porozuměním Božímu slovu, jemuž se naslouchá, a hlubším porozuměním tajemství Krista, do něhož věřící vstupuje. Kristus-pokrm se však rozmnožuje zvláště tehdy, pokud roste naše věrnost tomuto slovu a tajemství v tom, jak jej křesťan uvádí do svého života. Kristovým slovům člověk totiž nezůstává věrný pouze tím, že jim věří, že je přesvědčen, že to je pravda. Kristovo slovo má na život křesťana určité nároky a křesťan mu je tedy věrný, pokud toto slovo nepopírá tím, že žije v rozporu s ním.

*David Voprada, t.č. studuje o Římě
Dokončení v příštím čísle Zdislavy*

JOB palčivé otázky po Boží spravedlnosti

Podstatnou část knihy Job zabírají rozhovory trpícího hrdiny se svými třemi přáteli, kteří přicházejí Joba těšit, nicméně se poznenáhlu jejich počáteční soucit mění ve stále ostřejší výtky a obviňování. Job neustále trvá na své spravedlnosti a bezúhonnosti, není si vědom viny, která by zasloužila tak těžký trest, dovolává se zastání Božího. A zde jsme u jádra Jobova utrpení – víra v milosrdného, spravedlivého a všemohoucího Hospodina je pod tíhou nespravedlivého utrpení otfáána v samých základech. Základem a pramenem smyslu života je pro Joba Bůh, kolem něho se točí Jobovy myšlenky, jemu dosud sloužil svým životem a prací, od něho s vděčností přijímal všechno životní bohatství. Nyní, zcela v návaznosti na

sobené. Ptá se na příčiny své bolestné tragédie, proč mu ji Bůh zesílá. A zcela v rámci myšlení tehdejší doby odpověď nenalzá. Bůh přeci spravedlivě odměňuje dobré lidi a stejně spravedlivě trestá ty zlé a bezbožné. Jak je možné, že nyní „trestá“ spravedlivého, dobrého a zbožného člověka? Tato nezodpověditelná otázka trýzní Joba snad ještě více nežli jeho smutný stav tělesný.

Tápání ve vnitřních temnotách

V bezvýchodné situaci hlubokého tělesného a zvláště duševního utrpení Jobovi veškerý svět vnitřní i vnější potměl. Ať se obrátí kamkoli, všude jen neprostupná temnota, všude na něj čeká jen nové utrpení, nikde nenalzá oddech či alespoň chvilkového zapomenutí na svou bolest. Je vehnán hroznými ranami svých trýzní do temné slepé uličky a cesta zpět je neprodyšně zahrazena. Slunce, měsíc, hvězdy – tyto symboly naděje, radosti a odpočinku – přestaly Jobovi svítit. Moderním popisem duševního rozpoložení bychom řekli, že Job se ocitl v těžké depresi. Beznaděj, bezvýchodnost, zármutek, neustálé výčitky, otázky, neschopnost si od nich alespoň na okamžik oddechnout. Začarovaný temný kruh Jobových pocitů a myšlenek, ze kterých nelze uniknout, na něž nelze ani na chvilku zapomenout, které daleko převažují nad vnímáním alespoň jiskřiček naděje. Jobovi je doslova vzato vše kromě jeho holého, ubohého života. Hraniční duševní tíseň nenalzá nikde posilu ani jakoukoli malou pomoc, naopak: domnělá pomoc a útěcha jeho přátel jen přilévá oleje do ohně jeho trýzně. Samotný Bůh, na něhož celoživotně spoléhal a jemuž s oddaností víry sloužil, nyní mlčí a Jobovi připadá, že s jeho beznadějným trápením souhlasí. Proč ale?! Co provedl tak hrozného, že je nyní tak tvrdě trestán? Kam se podělo Boží milosrdenství, odpuštění, útěcha, na něž vždy ve svém životě spoléhal a které mu vždy byly milými společníky na jeho cestě životem. Job ve své beznaději nevolí dobrovolnou smrt z vlastních rukou, jak to někdy lidé pod tíhou bolesti činí, nicméně v nynějším bídném stavu nevidí jiné východisko než smrt. Život se mu stal bolestným a vleklým umíráním, z něhož je jediné vysvobození – smrt. V tomto smyslu musíme chápat jeho chválu a přivolávání smrti. Zdá se mu jako jediná záchrana, v tomto rozpoložení téměř proklíná své narození: *Kéž zhyne den, jenž viděl mé narození, i noc, jež ohlásila: „Právě byl počat chlapec!“ Ten den ať je temnotou, Bůh shůry ať se o něj nehlásí a světlo ať nad ním nezáří! ... Proč jsem nezemřel, když jsem vyšel z klína, nezhylnul hned po narození? ... Teď bych ležel v pokoji, spal bych spánkem dávajícím oddech ... Jsou to tvrdá slova, mnozí bychom asi i řekli, že rouhavá. Nicméně tryskají z upřímného a otevřeného srdce člověka, který je těžce zkoušen a nenalzá vysvětlení, proč to jeho milovaný Bůh, který se zastává trpících, dopouští. Tato otázka, jak jsme již řekli dříve, je pro zbožného Joba nejalčivější. Je hlavním pramenem jeho vnitřních muk. Poslechněme si ho osobně: *Protože se mi oškřívá život, dám volný průchod svému nářku, vyleji hořkost své duše. Řeknu Bohu: Neodsuzuj mě, prozrad' mi, proč mi přičítáš vinu. Dělá ti**

Vlámský mistr (1480): Výjevy z Jobova života a utrpení

tyto své postoje hlubokého spojení svého života s Bohem, spontánně prožívá těžké rány osudu a bezvýchodné bolestné utrpení jako navštívení a působení Boží. Job neví, že strůjcem jeho neštěstí je satan. Neví též nic o Kristu a jeho zástupném vykupujícím utrpení, k jehož spolusdílení Bůh člověka zve a dává tak bolesti a utrpení novou smysluplnou náplň. Job však vnímá své utrpení zcela ve světle své víry a oddanosti Hospodinu jako Bohem způ-

dobře, že mi činíš násilí, že pokořuješ dílo svých rukou a že podporuješ záměry zlovolných? ... Ty, který vyšetruješ mou vinu a pátráš po mém hříchu, víš dobře, že jsem nevinný a že mě před tvými rukama nikdo neuchrání! ... Jsem-li vinen, běda mi! Jsem-li v právu, neodvážím se pozvednout hlavu, jak jsem nasycený urážkami, zpítý trápením! Jsi hrdý jako lev a pronásleduješ mě, množíš si na mně své hrdinské činy, obnovuješ své útoky, tvůj vztek na mne vzrůstá, tvá čerstvá vojska na mne jsou jedno po druhém. ... Z těchto a z mnohých podobných slov vyplývá Jobova naprostá závislost na Bohu. Je k němu spontánně připoután, orientuje se v životě podle něho, nedovede si představit, že by žil od něho oddělen. Nynější Boží mlčení je pro něj tou nejalčivější vnitřní trýzní, nezodpovězené otázky, proč vlastně na něj Hospodin sesílá utrpení či tresty, se mu stávají hlavním důvodem pro jeho zoufalý vnitřní stav.

Osamocení a bezmocný

Jak jsme již viděli na začátku vypravování o Jobovi, ti nejbližší jej právě ve chvíli těžké zkoušky opustili. Jeho děti a služebnictvo bylo smeteno z povrchu zemského živelnými katastrofami, jeho manželka mu radí vzdát se Boha a zlořečit mu, a tak se osvobodit od velikého napětí nevysvětlitelnosti těchto Bohem dopouštěných ran, Jobovi přátelé se zprvu pokoušejí trpěte těšit, postupně však přecházejí do protiútku vůči domnělé Jobově zatvrzelosti a pyšnému sebevědomí jeho spravedlnosti a bezúhonnosti. Jobovi nakonec v jeho vnitřním boji o pochopení svého utrpení zbývá jediný a zároveň nejdůležitější společník jeho života: Hospodin sám. Volá k němu, ptá se ho, stěžuje si mu, ale nedostává odpovědi ani jakoukoli jinou reakci z Boží strany. *Jak dlouho mě ještě budete soužit a dříti svými řečmi?* To namítá Job vůči svým útočícím přátelům. *Ale když opravdu myslíte, že nade mnou máte navrch, a kladete mi mou potupu za vinu, vezte, že sám Bůh mi ublížil a zapředl mě do své sítě. Volám-li, že se děje násilí, žádná odpověď; odvolávám-li se, soud nikde. Postavil mi do cesty nepřekročitelnou zeď, mé stezky zavalil temnotou.* Hospodin mlčí, jakoby potvrdil minulá těžká provinění Jobova, nebo jakoby se o Joba vůbec nestaral, jakoby mu byl i přes jeho hrozné strádání lhostejný. Jak je možné, že takto jedná se svým věrným, se svým dítětem, milujícím a otcovským Bůh? Jak je možné, že neodpovídá, že nepomáhá, že nezachraňuje? Proč se jakoby lhostejně odmlčel právě ve chvílích životně nejdůležitějších, kdy je v sázce život či smrt, dobro či zlo? Jak to, že Stvořitel a Vládce všeho nečinně přihlíží zjevné nespravedlnosti a ničení života svého věrného služebníka? Že nechává triumfovat zlo nad dobrem, zjevnou svévoli nad spravedlností? Jestliže v těchto naléhavých existenčních otázkách Bůh mlčí, potom patrně Joba zanechal jeho osamocení, ba uvrhl ho do té nejhlubší zoufalé samoty, kterou si člověk jen může představit. Je zde před námi vykreslen předobraz trpícího opuštěného Krista na kříži s jeho bolestným výkřikem: *Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?*

Rozuzlení

Hospodin však nemlčí trvale, neopouští své věrné, i když se vůči němu v tísní chovají opovázlivě. Nakonec promluví. Jak? Neočekávaně: Nepodává vysvětlení svého jednání, či dopuštění, neobhájuje své postoje. Hovoří z „hlubin bouře“: *Kdo to tady zatemňuje mé záměry nesmyslnými řečmi? Opásej si bedra jako hrdina: budu se tě tázat a ty mě poučíš.* Následně Bůh mluví o divech a zázracích stvo-

ření, o nevysvětlitelných tajemstvích různých tvorů, přírodních úkazů, o podivuhodném řádu celého vesmíru. Ptá se Joba: Rozumíš tomu všemu? Dokážeš to vše řídit? Máš stejnou moudrost a moc jako Stvořitel sám? Dokážeš je tedy pochopit? Na tyto a podobné otázky Job jednoznačně odpovídá: „Ne“: *Mluvil jsem lehkovážně: co ti mám namítnout? Spíš si položím ruku na ústa. Promluvil jsem jednou, opakovat to nebudu, dvakrát nedodám nic. ... Vím, že jsi všemohoucí, co si usmyslíš, můžeš uskutečnit. A já jsem tvé záměry zastíral nesmyslnými řečmi. A tak jsi vyprávěl o velkolepých dílech, jimž nerozumím, o divech, jež mě přesahují a jež neznám. Znal jsem tě jen z doslechu, ale teď tě mé oči spatřily. Proto odvolávám a trápím se v prachu a popelu. Konečně úleva a útěcha – i když nepochopitelně, Bůh přeci odpovídá! Hospodin se tedy Jobovi ukazuje jako tajemný, nepochopitelný, ve svých činech a řízení světa jako všemohoucí a lidskému rozumu neuchopitelný. Pokud Job nedokáže pochopit už jen zákonitosti neživého stvoření, jak by mohl pochopit řešení otázky tak složité a hluboké, jakou je tazání se po příčinách utrpení, především když je podle lidského logického úsudku nespravedlivé? Ačkoli tedy Bůh Jobovi neodpovídá logickou argumentací na jeho otevřené otázky, odkazuje ho do pokorného přijetí hlubokých tajemství života, na něž člověk nikdy nenalezne pro svůj rozum dostačující odpověď. Na druhé straně však Hospodin Joba chválí za jeho věrnost a oddanost, která se v kritické situaci sice jevila jako opovázlivost a nedostatek pokory, ale nikdy ani o píd' neustoupil ze své životní zásady: vše v životě prožívat a přijímat jako setkání s Bohem, jako jeho vedení, výchovu, lásku i hněvivý trest. Za tuto věrnost a oddanost je Job nakonec chválen samotným Bohem a vyzván, aby se modlil a přinášel oběti za své přátele, kteří chápou Boha pouze jako neosobní studený zákon a ne jako živou bytost. Jobovi je navrácen jeho majetek i jeho rodina, je mu dopřáno dožítí se požehnané vysokého věku. Z Boží strany je potvrzena a pochválena jeho neutuchající snaha zůstat za všech okolností spojen s Bohem, ve všem i sebe horším, hledat Boží stopy, nikdy neupustit od víry v Boha milosrdného a spravedlivého.*

R.D. Jiří Voleský

William Blake (1805): Bůh odpovídá Jobovi z bouře

Krátké zprávy z diecéze

Rudolf Maxmilián Schleinitz, první biskup litoměřický

Ve středu 13. října 2010 při mši svatě v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích vzpomněl P. Jiří Hladík OCr. 335. výročí úmrtí prvního litoměřického biskupa Rudolfa Maxmiliána Schleinitze.

Narodil se v roce 1605 ve Varnsdorfu. Na kněze byl vysvěcen v Praze 6. května 1630, roku 1635 se stal kanovníkem olomouckým a pražským, roku 1637 se stal generálním vikářem pražské diecéze. Právě jako generální vikář kardinála Arnošta Vojtěcha z Harrachu se velice osvědčil. V listopadu 1637 se stal proboštem litoměřické kapituly. Velmi se zasloužil v jednáních o zřízení biskupství, k němuž došlo po dvaceti letech jeho snažení bulou papeže Alexandra VII. z 3. července 1655. Byl potvrzen jako první biskup a přijal svěcení v Římě 9. července 1655. Vystavěl novou katedrálu - založil dva nové kanonikáty - zasloužil se o rozkvet náboženského života vhodným organizačním rozčleněním. Byl literárně činný v oboru historie. Zemřel 13. října 1675.

Pohřben je v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích, jeho náhrobník je za hlavním oltářem.

Marie Koscelníková

Hospic sv. Štěpána v Litoměřicích nabízí šest sociálních lůžek

Hospic sv. Štěpána v Litoměřicích nabízí šest sociálních lůžek v jedno i dvojlůžkových bezbariérových pokojících s vlastním příslušenstvím. Ta jsou nově zbudována v podkroví hospice, přístupná výtahem. Vše je zde nově a příjemně vybaveno. Jedná se o sociální služby poskytované ve zdravotnickém zařízení.

Mají poskytnout ubytování lidem v obtížné situaci. Těm, kteří jsou propuštěni z nemocnice nebo hospice a nemají kam jít, nemají nikoho, kdo by se o ně postaral. Dále mohou využít lůžka ti, kteří mají přes zimu problém dojet si pro potraviny, léky, nanosit uhlí a nechtějí odejít do domova pro seniory. Po pobytu v tomto zařízení v zimních měsících se tak mohou na jaře vrátit do prostředí svého domova. Pokoje mohou využít i manželské páry.

Zdravotní pojišťovny odmítly na sociální lůžka uzavřít smlouvu, proto nemohou být zájemci o toto bydlení na poskytování zdravotnické péče zcela závislí. Hospic přesto nabízí nejen ubytování, ale i stravování (vaří zde i dietu), praní prádla, i pomoc při sebeobsluze a osobní hygieně, při užívání léků apod.

Obyvatelé podkrovních pokojů mohou využívat celé zázemí hospice, včetně ekumenické kaple, obchůdku v recepci, atrie a zahrady. Hospic sv. Štěpána stojí v klidném prostředí v blízkosti krásného areálu litoměřického biskupství, v historickém centru města.

Výše úhrad jsou stanoveny Vyhláškou MPSV č. 505/2006 Sb., která navazuje na Zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb. Úhrada za ubytování je stanovena ve výši 160,- Kč za den, za stravování 140,- Kč za den. Další služby sociálního charakteru budou hrazeny z příspěvku na péči, který je podmínkou přijetí každého klienta.

Mnohým se může zdát prostředí hospice, který je v podvědomí lidí správně spojován s důstojným prožitím posledních dnů člověka, nevhodné pro běžný život. Ale věřte, není tomu tak. Personál vás s radostí uvítá.

Kontakt:

tel.: 416 733 185-7

fax.: 416 733 186

mobil : 723 199 981, 731 604 052

e-mail: info@hospiclitomerice.cz

www.hospiclitomerice.cz

Pavel Česal, Marie Koscelníková,
Litoměřice

Podzimní sborové dny v Litoměřicích

V nádherných, akusticky vyhledávaných prostorách katedrály sv. Štěpána v Litoměřicích zněla v sobotu 2. října 2010 duchovní hudba. V rámci 16. ročníku Podzimních sborových dnů se tu totiž konal druhý festivalový koncert, ve kterém vystoupili kromě pořadatelského sboru Cantica Bohemica také Páni kluci z Litoměřic (sbormistr PaedDr. Václav Hanč), Audite Silete z Bohosudova (sbormistryně Ing. Vlasta Holíková) a chrámový sbor kostela sv. Václava v Mostě Cantores sancti Venceslai (sbormistryně Mgr. Markéta Gabrielová).

Sbory připravily posluchačům neuvěřitelně zážitek, protože koncert neměl

slabých míst. Nutno ovšem podotknout, že vyvrcholením celého odpoledne bylo vystoupení sboru Cantica Bohemica z Litoměřic se sbormistrem PhDr. Vladimírem Frühaufem. Výkon tohoto ženského komorního sboru, který v těchto dnech oslavil desetileté výročí založení, byl naprosto profesionální, a to jak po stránce intonační, tak dynamické a dramaturgické.

Litoměřické kostely se hudbou v podání litoměřických sborů rozezní zase ve vánoční době. V katedrále sv. Štěpána budou mít svůj vánoční koncert Páni kluci, Cantica Bohemica si pro stejnou příležitost tentokrát vybrala znovuotevřený kostel Všech svatých na litoměřickém náměstí. O přesných termínech koncertů vás budeme včas informovat.

Miloslava Lánská, Litoměřice

Bazilika minor ve Filipově slavila 125 let

Nejmladší mariánská svatyně v litoměřické diecézi bazilika minor Panny Marie Pomocnice křesťanů ve Filipově si připomněla 125 let od svého vysvěcení. Mši svatou zde 10. října 2010 celebroul P. Jozef Kujan SDB. Hudbou slavnost doprovodil chrámový sbor z Zittau. Odpoledne se v bazilice konala růžencová pobožnost v německém jazyce za účasti farníků z příhraniční obce Neugersdorf.

Ve Filipově žila těžce nemocná Magdalena Kade (1835 – 1905). Ve čtyři hodiny nad ránem se jí 13. ledna 1866 při modlitbě zjevila Panna Maria a přislíbila jí uzdravení. Nevyléčitelně nemocná Magdalena byla druhý den zcela zdráva. K místu zjevení Panny Marie a zázračnému uzdravení začaly putovat zástupy lidí. Nejprve zde byla postavena kaple, následně monumentální novorománský kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů, který byl vysvěcen 11. října 1885. V roce 1926 byl papežem Piem XI. prohlášen za baziliku minor.

Marie Koscelníková

Zemřel R.D. Antonín Audy

V sobotu 9. října 2010 zemřel ve věku 67 let kněz litoměřické diecéze R.D. Antonín Audy.

Narodil se dne 5. listopadu 1942 v Pozařovicích. V letech 1959 - 1966 studoval na CMBF v Litoměřicích a 26. června 1966 byl vysvěcen na kněze. Jeho

prvním působištěm byl Žatec. Poté působil ve Staňkovicích, Údlicích, Hodkovicích nad Mohelkou, Teplících-Trnovanech, Teplících, Mšeně a v posledních letech v Bilíně.

Rozloučili jsme se s ním při mši svatě ve čtvrtek 14. října v kostele sv. Petra a Pavla v Bilíně. Hlavním celebrantem byl biskup Jan Baxant. R.D. Antonín Audy byl pohřben do kněžského hrobu na hřbitově v Bilíně. R. I. P.

Ing. Václav Novák, Litoměřice

Svatováclavská slavnost

Svátek svatého Václava uctíváme každý rok ve Staré Boleslavi s nejvyššími představiteli naší církve i státu. Svatojáclavská slavnost může mít slavnostní ráz i v malé obci, jako je Bílka pod Milešovkou. Oslava svátku sv. Václava, patrona české země, začala v sobotu 25. září 2010 u místní kaple, která je sv. Václavu zasvěcena. Jejimi autory jsou akad. architekt Ivan Nosek a prof. Jan Koblasa.

V úvodu zazněla skladba „Desatero pro kapličky v Bílce“ od Milana Kymličky. Přítomní vzpomněli na letos zemřelého biskupa Josefa Koukla, který před jedenácti lety znovu postavenou kapli sv. Václava vysvětil a vždy se sem rád vracel. Letos se poprvé slavnosti nezúčastnil. Místní ale chtějí tradici svatojáclavské mše svatě zachovat.

Mši svatou celebroul generální vikář P. Stanislav Příbyl CSsR, který při homilii zdůraznil význam sv. Václava. Všem přítomným také ukázal, jak správně zvonit na zvon v kapličce.

S duchovními písněmi vystoupil pěvecký sbor Corde et animo z Prahy, slavnost doprovázel Petr Stolař s herci Divadla v Pytlí z Hrobu.

Marie Koscelníková,
www.teplicky.denik.cz

Litoměřice navštívil biskup z Ugandy

Diecézní charitu Litoměřice navštívil ve čtvrtek 14. října 2010 Mons. Joseph Anthony Zziwa, biskup diecéze Kiyinda-Mityana z Ugandy, aby si se zdejšími pracovníky promluvil o možnostech spolupráce. Významného zahraničního hosta přivítal generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR.

„Otec Stanislava znám ještě z doby, kdy byl prezidentem Arcidiecézní charity v Praze. Ugandu navštívil několikrát a vždy se nám spolu dobře pracovalo. Pro naše lidi měl obrovský cit. Jsem rád, že jsem ho mohl přijet pozdravit a podpořit v jeho práci,“ řekl Mons. Zziwa. „V Litoměřicích jsem

poprvé a velmi se mi tu líbí. Přijel jsem ale také proto, abychom společně sdíleli zkušenosti práce zdejší charity s tou naší a navzájem si předali své zkušenosti,“ dodal.

Setkání se kromě generálního vikáře a ředitelky Diecézní charity Litoměřice Růženy Kavkové rovněž účastnili ředitel Arcidiecézní charity Praha Jaroslav Němec a pracovnice Rozvojového střediska Arcidiecézní charity Praha Petra Matulová.

Cílem návštěvy Mons. Zziwy v Česku byla Arcidiecézní charita Praha, jejíž Rozvojové středisko pomáhá - na principu křesťanské lásky - nejchudším dětem, rodinám i celým komunitám v cílových rozvojových zemích. Program Adopce na dálku, který podporuje již od roku 1993 vzdělávání dětí, a další rozvojové projekty jsou uskutečňovány především díky darům individuálních dárců z České republiky.

„Spolupracujeme na projektu Adopce na dálku, díky němuž je podporováno několik stovek sirotků a velmi chudých a znevýhodněných dětí. Do Česka jsem přijel z Německa, kde jsem byl na pracovní návštěvě, abych se setkal s pracovníky pražské arcidiecézní charity, abych mohl promluvit i k dárcům a poděkovat jim a abychom zde program nejen zhodnotili, ale hovořili také o budoucnosti,“ shrnul Mons. Zziwa. Ten se během své návštěvy v Česku setkal také s pražským arcibiskupem Dominikem Dukou a kardinálem Miloslavem Vlkem.

Každý, kdo by chtěl pomoci, najde bližší informace na internetových stránkách www.charita-adopce.cz. Stále jsou tu děti, které čekají na pomoc.

Jana Michálková

Důstojnost seniora a jeho poslání v církvi a ve světě

Česká biskupská konference vydala překlad dokumentu Důstojnost seniora a jeho poslání v církvi a ve světě, který v roce 1998 vydala Papežská rada pro laiky. V jeho závěru je uvedeno: „Cesta starých lidí, je-li doprovázena pastorační pozorností na různost potřeb a charismat, otevřenou pro účast všech a zaměřenou na zhodnocení schopností všech, bude představovat obohacení pro celou církev. Je tedy žádoucí, abychom se mnozí po ní vydávali s odvahou, zachytili její hluboký význam jako cesty pro obrácení srdcí a dar mezi generacemi.“

www.cirkev.cz

Kaple sv. Václava v Bílce pod Milešovkou. Foto M. Svatoš

Jeden z pokojů se sociálními lůžky v hospici sv. Štěpána.

Podzimní sborové dny v katedrále sv. Štěpána.

Mons. Joseph Zziwa a ředitelka DCH Litoměřice Růžena Kavková.

Ohlédnutí za letošním Annaberkem

Anenská pouť je u nás v kraji jedna z neznámějších a nejoblíbenějších. Z hlediska mnohdy pohnuté historie tohoto kraje si člověk, který sem v krásnou červencovou dobu zavítá a spočine ve stínu lip, jaksi lépe uvědomí, kolika lidem připomněl Annaberkm jejich někdy tak rychle ztracený domov. Vydalo by to na romány o osudech lidí z tohoto kraje a Boží lásce k těm, co ji chtějí vidět.

Prvním překvapením letošní pouti byla hojná účast. Zúčastnila se početná skupina mladých pod vedením manželů Ivany a Martina Kerhartových z Lobendavy i další pomocníci na úklidové brigádě. Farní společenství vedené P. Jackem Kotiszem je velmi činorodé. Druhým překvapením byla velká účast věřících a poutníků na každodenních pobožnostech a při slavnostních mších svatých. V sobotu 31. července celebrou mši svatou generální vikář P. Stanislav Příbyl CSsR a v neděli 1. srpna Mons. Jan Baxant, biskup litoměřický. Při jednotlivých homiliích během mši svatých, ať byly v češtině nebo němčině, jsme prožívali duševní pohodu.

I účast kněží z jiných farností nás potěšila. Byli tu P. Václav Horniak SVD z Mimoně, R.D. Milan Matfiak z Mcel, R.D. Pavel Procházka ze Šluknova, P. Josef Kujan SDB z Rumburka, duchovní Edward Wasowitz ze Sebnitz a Neustadtu a Stanislaw Noga z daleké Rudy Slonské, P. Peter Neumann z Bad Schandau, P. Gunther Hanke ze Schirgiswalde a P. Rudolf Laumann z bavorského Marktschwaben.

Také někteří poutníci byli z daleka, například z afrického Beninu nebo Francie a Holandska. Vedle poutníků z našich farností kolem Dolní Poustevny a kolem Sebnitz přijeli někteří až z okolí Hradce Králové, Brna či Českých Budějovic. Oktáv k počtu sv. Anny, patronky zdejší kapličky a celého okolí, je tedy znám daleko za hranicemi zdejšího kraje.

Překvapením byl i den věnovaný mládeži a turistům v sobotu 31. července na sv. Ignáce. Docela bych se přimlouval za to, aby se zachoval vždy v tomto oktávu tento den na památku všech, kdo pomáhali a pomáhají poznávat tento kraj s tak pohnutou historií.

Dobrá myšlenka byla uspořádat kolem kaple jarmark. Tady se předvedli

lidé, kteří fandí různé drobné činnosti a lidové tvořivosti. Byly tu krajkářky z Varnsdorfu (paličkována krajka), řezbáři z Rumburka a Šluknova (betlemáři), keramik z Dolní Poustevny a mnozí jiní. Nabízené zboží bylo krásné a nedá se říci, že by se nelíbilo. Bylo to šťastné řešení.

V sobotním programu bylo i několik různých podívaných a koncertů. Snad jen na okraj: podle mého názoru se předvedená vojenská akce hodila k jiné příležitosti, to snad bylo to jediné, co jaksi kazilo dobrý dojem z celého poutního oktávu. I nedělní odpolední koncert hudebníků Šluknovského výběžku v kostele Navštívení Panny Marie v Lobendavě se vydařil, tak jako vždy.

Vilémovský chrámový sbor a Chrámový sbor Cecilia ze Sebnitz a Neustadtu, jejichž členky a členové během církevního roku společně zpívají, se vždy rádi vidí. Nejinak tomu bylo zde. Zpívali s hudebním doprovodem pod taktovkou MUDr. Markéty Englerové a jejího manžela Patrika.

Mnozí z nás jistě vzpomenou rodáky ze zdejšího kraje, kteří se zde za svého života vždy snažili podporovat dobré vztahy mezi lidmi všech národností. Vždy zdůrazňovali, že tím hlavním, co by nás, křesťany, mělo spojoval, je jen a jen víra a potom teprve to další.

Přeji vám všem jen to dobré a hodně Božího požehnání vám i vašim milým...

Antonín Tobiška, Lobendava, kráceno

Napsali jste...

Po třech nebo po čtyřech?

Je taková dětská hádanka: „Zrána chodí po čtyřech, v poledne po dvou a večer po třech. Co to je?“ Správná odpověď k tomu je: „Člověk a jeho život.“ Když jsme hodně malí, zkoušíme svět opírajíce se o ruce; když povyroste, chodíme po dvou nohou; a když zestárneme, používáme hůlku a chodíme po „třech“. Až do svého pobytu v Římě jsem si myslel, že tento obraz platí univerzálně.

Loni mě přesunul pan biskup na další studia do Říma, a tak jsem denně začal chodit po římských ulicích na univerzitu. Přestože taková procházka do posluchárny netrvá většinou déle než dvacet minut, je dost času

se rozhlížet kolem. Mnoho věcí je podobných jako u nás, ale jedna se mi zdá odlišná. Často totiž vidím, jak jde nějaký stařeček či stařenka a místo toho, aby se opírali o hůlku, jako je to zvykem u nás, jde někdo s nimi a podpírá je. Podle podobných rysů v obličejích se dá snadno poznat, že ti, kdo podpírají, nejsou nějakí placevní sociální pracovníci, ale většinou zřejmě děti nebo nejbližší příbuzní starého člověka.

Protože takovou scénu vidím dost často, začal jsem se vyptávat, jak to v Itálii vlastně je. Moji italské spolužáci jsou hrdí na to, že dovedou svým rodičům posloužit a že mají takovou tradici, které si všimneme i my, cizinci. Není to vždycky jednoduché při různých povinnostech dát svým starým rodičům svůj čas i síly, ale je to obrovská investice do budoucna, protože jak ses choval ke svým rodičům ty dnes, tak se zítra budou chovat tvoje děti k tobě. Tohle platí univerzálně.

Je známo, že starat se o staré a nemocné rodiče není vždycky snadné, ale stačí se podívat do knihy Sírachovy a hned je jasno: „*Slyšte mne, děti, svého otce, a jedněte tak, abyste došly spásy. Hospodin určil, aby si děti vážily otce, a zajistil matčino právo nad syny. Kdo ctí otce, dočká se odpuštění svých hříchů, a kdo si váží matky, jako by sbíral poklady. Kdo ctí otce, dožije se radosti na dětech a v den, kdy se modlí, bude vyslyšen. Kdo si váží otce, bude živ do vysokého věku. Kdo poslouchá Hospodina, připraví odpočinek své matce, bude sloužit svým rodičům jako svým pánům. Cti svého otce skutkem i slovem, aby na tebe přišlo jeho požehnání. Otcovo požehnání upevňuje domy dětí, matčino prokletí je vyvrací ze základů. Nezáskávej si vážnost na úkor cti svého otce, neboť zneuctění otce ti vážnost nepřinese. Člověk získává vážnost, když je ctěn jeho otec; je-li matka v neváženosti, je to potupa dětí. Synu, ujmí se svého otce v jeho stáří, nezarmucuj ho, dokud je živ. Pozbývali rozumu, ber na něho ohled a nepohrdej jím, když ty jsi v plné síle. Milosrdenství k otci ti nebude zapomenuto, budeš mít záštitu proti hříchům. Bude ti to připočteno k dobru v den tvého souzení; tvé hříchy se rozplynou jako jinovatka pod slunečním svitem. Kdo opouští otce, jako by se rouhal Bohu, kdo hněvá svou matku, bude proklet od Hospodina. Synu, v tichosti konej své práce a budou tě mít rádi lidé Bohu milí.*“ (Sir 3,1-18)

Těžko může člověk v Itálii přehlédnout, jak jsou biblické principy všudypřítomné ve společnosti, jaký je mezi námi, žijícími ve střední Evropě, a těmi, kteří víru ve Zmrtvýchvstalého žijí skoro o tisíc let déle. Nelze si dělat iluze, že by Italové byli samotní andělé, nicméně právě doprovázení a pomoc starým rodičům naznačuje, že jsou více zušlechtněni Božím slovem a dvoutisíciletou tradicí křesťanství.

Při návštěvách různých domovů důchodců v naší zemi mi občas některá z ošetřovatelek smutně pošeptala: „To je pomsta za jesle.“ Je to krutě řečeno, ale kus pravdy v tom je. Logika „jako malého jste strčili do ústavu mě, jako staré vás do ústavu zase strčím já“, je zcela evidentní.

Dnes vím, že je možné, v obecné rovině, trpkým koncům lidského života předcházet. Návod je už dávno lidem dán, stačí si ho přečíst a aplikovat v životě. Možná se pak i u nás změní dětská hádanka z „Ráno po čtyřech, v poledne po dvou a večer po třech“, na něco hlubšího, totiž „vždy po čtyřech“.

„Ráno po čtyřech“ – to když se snažím postavit na své nohy a potřebuji oporu svých rodičů, v poledne „po čtyřech“ – to když dávám lásku těm, kteří se snažili, abych mohl stát na vlastních nohou a večer „po čtyřech“ – to když sklízím plody lásky, kterou jsem kdysi dostával a pak předával.

R.D. Martin Davidek, t.č. studuje v Římě

Farní charita v Česká Lípě oslavila 10. výročí vzniku

V pátek 24. září 2010 ožilo Jiráskovo divadlo v České Lípě komponovaným programem, který v rámci Dne charity připravila Farní charita Česká Lípa ve spolupráci s reklamní agenturou Deus Česká Lípa, občanským sdružením Filosofický klub Progres a CD Presto Česká Lípa.

K velkolepějším oslavám byl hned dvojitý důvod. Prvním byl Den charity, svátek k uctění sv. Vincence z Pauly, patrona charitních zařízení, který jsme letos pořádali potěšit. Svátek vyhlásila v roce 2008 Česká biskupská konference na den 27. září. A právě kolem tohoto data se na mnoha místech naší republiky oslavy Dne charity konají.

Druhým, pro nás velmi významným důvodem, byla oslava desetiletého působení farní charity ve prospěch potřebných lidí v České Lípě. Den

charity se k tomuto účelu tedy hodil. V hledišti Jiráskova divadla usedlo více než sto dvacet hostů, kteří prostřednictvím videoprojekce měli možnost nahlédnout do dávné i současné historie farní charity, jejích projektů, úspěchů i problémů. V programu, který se prolínal s videoprojekcí, vystoupilo Pěvecké trio občanského sdružení MBHB Česká Lípa a českolipské kapely NVHÚ Mára a křoví, Proti proudu 30 a CzechOut.

Ozdobou slavnostního večera pak byla v jeho závěru rocková básnička a zpěvačka Lenka Dusilová, jedna z neoriginálnějších a nejocetňovanějších tuzemských zpěvaček. Po programu, který slovem provázel Petr Němec, čekalo naše hosty pohostění v salonku Jiráskova divadla, ve kterém byl prostor k debatám a dotazům.

Touto akcí jsme chtěli přiblížit všem, kteří mají o naši práci zájem, nemalý rozsah toho, komu a jakým způsobem farní charita pomáhala a pomáhá a zároveň poděkovat všem našim přátelům, partnerům a sponzorům za jejich dosavadní přičinění. Podle ohlasů, které jsme zaznamenali, se nám podařilo připravit večer plný informací a příjemných kulturních zážitků.

Zdeňka Čermáková,
Farní charita Česká Lípa

42. diecézní setkání mládeže

Přiznám se, že do oblasti nedávných katastrofálních povodní na samém severu Čech jsem přijížděl s jistou zvědavostí. Zvědavostí, co všechno povodeň zpusťovala, jak nyní žijí tamní obyvatelé a také, co tam my mladí vlastně chceme přinést. Paradoxně to byl kříž. Jakoby kříž, kterým si místní v srpnu prošli, nebyl dost těžký. Ráno jsme mohli v raspenavském kostele naslouchat slovu místních starostů a také patera Rabana a už z jejich slov začal smysl kříže postupně vysvítat. To hlavní, co zaznívalo z jejich slov, bylo, že přes všechno utrpení nyní nastupuje obnova. Obnova materiální, ale i obnova vztahů mezi lidmi a solidarity, obnova duchovní a morální. V nesení zhruba čtyřmetrového dřevěného kříže jsme se střídali, a tak mohl každý zakusit na vlastní ramena jeho tíhu. V překrásném podzimním počasí jsme míjeli poškozená lidská obydlí, strhané mosty, zničené cesty. Všude bylo znát spoustu lidské práce a veliký pokrok v odstraňování škod. Ukázka velké lidské vitality,

nezdolnosti a naděje. Stejně jako kříž, který jsme nesli s sebou. Tento kříž byl vztyčen a požehnán u hřbitova v Heřmanicích. Diecézní setkání poté pokračovalo mší svatou s otcem biskupem Janem a večerním plesem v Heřmanicích. Mým postřehem z tohoto setkání bylo, že ve Frýdlantském výběžku se letos stal kříž opět reálnou skutečností. Z troska a zmaru se zrodila Naděje.

Hynek Bartoš, Litoměřice

Diecézní fotbalový turnaj

V sobotu 2. října 2010 se do Litoměřic sjeli nadšení sportovci a fanoušci z celé diecéze. Fotbalový turnaj, který se zde konal již počtvrté, jsme zahájili mší v kostele Všech svatých. Otec Rudolf Prey z Postoloprty, který ze své farnosti přivezl jeden z favorizovaných týmů, nám v kázání vyložil, že i sport může být činností bohužel, pokud jej provozujeme k větší cti a slávě Boží. Navíc sport přirozeně smeluje společenství, bez ohledu na to, zda se jedná o spoluhráče nebo protihráče a pravidla fair play jsou při tomto turnaji samozřejmostí. S těmito myšlenkami jsme se odebrali na hřiště, kde začalo samotné fotbalové klání. Celkem se ho zúčastnilo osm týmů (dva z Ústí, dva z Mladé Boleslavi, Zelení z Litoměřic, Porta Postoloprty, Příchovice a Turnov), ze dvou základních skupin postoupily čtyři. První místo vybojovalo ústecké družstvo FC Klíše, za ním skončil mladoboleslavský Kopanec a bronzovou medaili si odvezli sportovci z Příchovic.

I když náš domácí a pořadatelský tým se neumístil na medailových pozicích, nýbrž na pátém místě, přesto si z tohoto turnaje odnášíme povzbuzení a radostnou náladu. Děkujeme pořadatelům za jejich námahu, Pánu za krásné počasí, které nám k této příležitosti daroval, a těšíme se na další ročník diecézního fotbalového turnaje.

Klára Landová, Litoměřice

Narozeninové blahopřání

Litoměřický biskup Jan Baxant oslavil 8. října své 62. narozeniny. S gratulací přišli i zaměstnanci biskupské kurie, diecézní charity a Diecézního domu kardinála Trochty. Za všechny zaměstnance předali Mons. Baxantovi blahopřání a dárek s kyticí růží generální vikář P. Stanislav Příbyl CSSr a Zuzana Bumbová. „Je dobré, že modlitbou je na diecézního biskupa pamatováno při každé mši svaté v mešním kánonu,“ zmínil ve svém přání dómský farář P. Jiří Hladík OCr. Během oslavy přijal otec biskup po telefonu také přání apoštolského nuncia Mons. Diega Causera.

Marie Koscelníková

Charita rozdělila mezi zaplavené na tři miliony korun

Diecézní charita Litoměřice již rozdělila téměř tři miliony korun jako následnou pomoc občanům postiženým srpnovou povodní na severu Čech. Tyto peníze uvolnila Charita ČR ze sbírkového konta, které k tomuto účelu zřídila.

V terénu působí pracovníci Charity ČR, kteří na základě doporučení jednotlivých obecních úřadů provádějí sociální šetření v domácnostech postižených povodní. Cílovou skupinou jsou zranitelné skupiny obyvatel Ústeckého a Libereckého kraje, jejichž obydlí a domácnosti byly povodní poškozeny. Jedná se zejména o seniory, rodiny s dětmi, lidi se zdravotním postižením, jednotlivce a rodiny v mimořádně obtížné sociální situaci.

Pracovníci Charity ČR zpracovávají žádosti o pomoc a následně je předkládají povodňové komisi Diecézní charity Litoměřice, která stanovuje výši finančního příspěvku určeného na obnovu domácnosti.

Tímto postupem se již podařilo podpořit **107 domácností**, vždy částkou od 5.000 Kč do 50.000 Kč. Celkem dosud k tomuto účelu Charita uvolnila **2.840.000 Kč**. Tyto prostředky byly rozděleny prostřednictvím Oblastní charity Česká Kamenice, Oblastní charity Liberec, Oblastní charity Rumburk, Farní charity Česká Lípa a Diecézní charity Litoměřice.

Tato pomoc by však nebyla možná bez štědrosti dárců, kteří na povodňové sbírkové konto přispěli.

Ke dni 12. 10. 2010 bylo na konto Charity ČR zasláno 7.174.591 Kč (2 441 dárců) a prostřednictvím DMS přispěli dárči částkou 1.141.695 Kč (42 285 DMS). Celkem se tedy na povodňovém kontě sešlo **8.316.286 Kč**.

Díky podpoře fondu německých katolíků Renovabis získala Diecézní charita Litoměřice dalších 30.000 € a rovněž Svatý otec Benedikt XVI. zaslal na pomoc obětem letošních povodní 25.000 €.

Všem dárcům upřímně děkujeme!

Číslo konta Charity ČR je [5015003434/5500](https://www.raiffeisenbank.cz/5015003434/5500) u Raiffeisenbank, **variabilní symbol 444**, dárči mohou přispět také zasláním dárcovské SMS ve tvaru: DMS POVODNE2010 na číslo 87777. Cena jedné DMS je 30 Kč, z této částky Charita ČR obdrží 27 Kč.

Edith Kroupová, DCH Litoměřice

Milí čtenáři Zdislavy,

tvoríte náš diecézní časopis spolu s námi. Chcete, aby se v něm objevily zajímavé události z vaší farnosti? Napište nám, posílejte fotografie, informujte nás o připravovaných akcích na adrese zdislava@dltm.cz. Zajímavosti otiskneme.

Děkujeme, vaše redakce

Turistická známka č. 1790 – – katedrála sv. Štěpána Litoměřice

Katedrála sv. Štěpána v Litoměřicích má od 1. října 2010 svoji turistickou známku (č. 1790). O její výrobě rozhodli sami turisté, a to hlasováním na webových stránkách www.turisticke-znamky.cz.

Turistické známky jsou určitým „osvědčením“ o navštívení daného turistického místa. Označují historiky, geograficky či kulturně významné body v krajině.

Známku č. 1790 si můžete zakoupit v přízemí věže katedrály sv. Štěpána (během turistické sezony), v recepci biskupské kurie (Dómské nám. 9, Litoměřice) nebo přímo v katedrále sv. Štěpána. Cena známky je 30 korun.

Ing. Kristýna Solníčková, MBA,
Marie Koscelníková

Z diáře Mons. Jana Baxanta

1. 11. 18.00 hod. Poutní slavnost, kostel Všechných svatých, Litoměřice
3. 11. 10.00 hod. Komise ČBK, Praha
3. 11. 17.00 hod. Mariánská bohoslužba, Týnský chrám, Praha
5. 11. 9.00 hod. Návštěva Hradce Králové
7. 11. 14.00 hod. Pastorační návštěva farnosti, Rtně
8. 11. - 12. 11. Národní pouť, Řím
13. 11. 18.00 hod. Poutní mše svatá ke cti sv. Anežky České, Doksany
14. 11. 9.30 hod. Návštěva kláštera Porta coeli, Tišnov, Předklášteří
14. 11. 18.00 hod. Česko-německé kulturní dny, Dráždany
15. 11. 10.00 hod. Setkání s pastoračními asistenty, DDKT, Litoměřice
18. 11. 10.00 hod. Setkání s pastoračními asistenty, Liberec
21. 11. 10.00 hod. Pastorační návštěva farnosti, Bělá pod Bezdězem
28. 11. 10.00 hod. Zahájení adventu, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice

Z diáře P. Stanislava Příbyla CSSr

1. 11. 18.00 hod. Účast na děkovné mši svaté za opravu kostela, kostel Všechných svatých, Litoměřice
5. 11. 19.00 hod. První pátek v kostele Narození Panny Marie, Doksany
7. 11. 9.00 hod. Mše svatá, přenos ČRo 2 - Praha, Svatá Hora
8. 11. - 12. 11. Účast na Národní pouti, Řím
15. 11. 9.00 hod. Setkání generálních vikářů, Olomouc
16. 11. 17.00 hod. Setkání katolické části komise ERC-ČBK pro zdravotnictví, Nemocnice pod Petřínem, Praha
18. 11. 10.00 hod. Návštěva 1. náměstka ministra kultury JUDr. Františka Mikeše a náměstkyne pro památkovou péči PhDr. Anny Matouškové, Litoměřice, Milešov, Rohatce
20. 11. 10.00 hod. Mše svatá v rámci diecézního setkání varhaníků a sbormistrů, katedrála sv. Štěpána, Litoměřice

Františkánské misie, 5. - 10. říjen 2010 Liberec

Další fotografie naleznete na adrese www.frantiskanskemisie.cz.
Foto: Lenka Fojtíková, Magdalena Šobáňová a bratr Eliáš Paseka OFM

Zdislava – časopis litoměřické diecéze

Vydavatel: Biskupství litoměřické. Adresa redakce: Biskupství litoměřické - diecézní časopis Zdislava, Dómské náměstí 1/1, 412 88 Litoměřice (zdislava@dltm.cz). Za obsah časopisu odpovídá P. Stanislav Příbyl (pribyl@dltm.cz). Redakce: Jana Michálková (michalkova@dltm.cz), Marie Koscelníková (koscelnikova@dltm.cz). Grafická úprava: Miroslav Zelenka. Tisk: Tiskárna Zetka tisk, s.r.o. (tiskarna.zetka@volny.cz). Registrace MKČR E7397. ISSN 1211-3042. Objednávky a distribuci zajišťuje Vydavatelství IN, s.r.o. (zdislava@in.cz), tel. 775 598 604 prostřednictvím Postservisu. Nevyžádané příspěvky nevracíme. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení příspěvků.

NADACE ČEZ

Vydání časopisu podpořila Nadace ČEZ

Sen sv. Jakuba Většího,
dílo Václava Vavřince Reinera (1689-1743),
významného českého barokního malíře.
Olej na plátně z roku 1737.

Ze sbírek litoměřické diecéze